

NGAY ĐAY

NĂM THỨ NĂM - THỨ BẢY 18 MAI 1940 - SỐ 208 - GIÁ 10đ

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH - TÉL : 1874

Vì xảy ra việc ni-cô Diệu-lý già gái, các sư họp hội nghị bắt thường để bàn xem từ nay
có nên bắt các sư nam, sư nữ hàng tháng đi khám... không.

LUÔNG NGHỊ BỒ THÂN

LE HUY PHACH

Trong 400 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bei thận: đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rát đầu, sưng tinh khi hoang... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tinh ngục, hay đánh trống ngục, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phật làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt quần...
Có các bệnh kê trên đều dùng « Luồng nghị bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bei thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy!

Luồng nghị bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điệu kinh

Dùng thuốc Lê-huy-Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điệu kinh, khi lên tháng, khi xổng tháng, huyết ra tim đen, menses không ra, khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chửng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điệu hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quang mắt nhảm, người nhợt nhạt, dùng Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khở hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lâu hoan toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tàu, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu: không cứ là kinh niêm hay mót mắc, tức buốt hay rát menses, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khở Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khở hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Chỗ nào ở Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đều đều cũng đều có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

Thuốc sán sơ mít

Rất thần hiệu, Số 26. Giá 0p.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng vặt, hay ăn cảm ngọt, bẽ đái là đau, đi ngoài thường theo ra con trùng như sơ mít lắn với phèn, có khi tự nhiên ra ở quần, rất là bẩn thỉu, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhón ra, sức người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sỏi hai cạnh sườn, mà thiêt mang, uống thuốc này sau đóan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 tháo, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được Thuốc sán sơ mít Thanh-xa (dầu hiệu con voi) giá 0p.70 mấy là thử thật kẽm nhằm thuốc giỗc sống vào thêm hai.

Thuốc run

Bất cứ người nhón hay treo cou, mắc bệnh run đùa hoặc run kim, hay tra nước rãnh, đổi hay quay đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải vậy. Giá môt: giá 0p.20.

Thuốc bồ dạ dày

Uống thuốc run hoặc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bồ bồ dạ dày, và giết hết vi trùng và trùng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chúng tròn tròn mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: Đau dạ dày: ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang肚臍, khi đau khi không, như già cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p.00. Các thứ thuốc kê trên hiệu có bán tại

Nhà thuốc THANH-XA
78, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón — Hanoi

Ngoài cửa treo cờ vàng

Ở xa man lanh bêa giáo ngắn

Đại lý: — Haiphong: Mai-Ninh. Nam Định: Việt-Long. Hồi-dương: Quang-huy. Bắc-ninh: Vịnh-yến. Sør-ay, Tông: Quý-lợi. Việt-trí. Vạn-lợi, phố Việt-lợi. Vịnh-yến: Ngọc-lâu. Phù-yến; Thành-phong. Phố-thợ: Tế-hòa-dương. Hồi-dương: Thành-xa cửa chợ. Hàng-gay: Đại-Thành. Thái-nguyễn: Quảng-thanh. Hòa-binh: Kim-long, poô Đống-nháa. Thành-béa: Thái-lai. Xinh-binh: Sìn-trí và đại lý cửa Vạn-vân. Vịnh: Sinh-huy. Hồ: Đức-thanh. Vientiane: Việt-hoa. Uông-bý: Mai-Linh rue Verne.

Và khắp các tỉnh nhĩ ng nơi treo biển đại lý Thành-xa đều có bán

CHỌN SÁCH MÀ ĐỌC

MỚI XUẤT BẢN:

Cô gái giặt sa

giá 0\$85

Tức là bộ Tây-Thi tiêu-sí do ông Phạm-le-Tiếp dịch. Cuốn chuyện tả rõ Tây-Thi từ lúc còn nhỏ ở nhà quê, cho đến lúc khôn lớn đi theo Phạm-Lãi phiêu du Ngũ-hồ !

Đọc « Cô gái giặt sa », người ta tưởng như sống ngay bên cạnh Tây Thi. Đọc « Cô gái giặt sa » người ta hiểu rõ hết tâm sự của Tây-Thi. Trong chuyện lại có cả bài thơ của Tây Thi tập làm trong lục bóng mộng ở hồ sen, và cả bức thư của Tây-Thi gửi cho tình nhân khi xa vắng. Chuyện dẽm tình mà lại có đủ cả trung, biếu, tiết nghĩa !..

Đời vô định

giá 0\$40

Tiểu-thuyết của Phạm ngọc Khôi. Vì được nhiều độc giả hoan nghênh nên đã in lần thứ hai. Trước khi in ông Khôi nói:

«... Nếu đưa 10 người xem thử mà thấy 9, 10 người khen thì hãy nén. Nếu còn đến 2, 3 người chê thì không nên in...»

Ông Lê tràng Kều nói:

«... vẫn ông Khôi viết cẩn thận...»

Ông Cường-Sỹ nói:

«... vẫn « Đời vô định » không chê được...»

Ông Thiệu-Hùng nói:

«... Cuộc « Đời vô định » được hoan nghênh vì có câu l... Cõc sống của thằng con trai là phải chém nỗi như cánh bão mây bão, phải lang lác như thá rã trong rừng, phải rầm rộ như phong ba bão táp ; nó không thề lặng lẽ như mặt nước hồ, im lìm như cánh đồng hoang, hay du dương như tiếng đàn cầm trong phòng khoái nã...»

Hãy đọc: « Đời vô định » của P. N. Khôi

Cuốn « Giang Sơn vắng chủ » của Tam Lang bị kiêm Duyệt bỏ nhiều quá nên không in được, các bạn lucting thử. Đang in một cuốn rất có giá trị để đèn đáp lòng tin yêu của độc-giả.

Ở xa Mua sách bằng tumbres, gửi thư về.

EDITIONS CHOISIES

Publication mensuelle des œuvres littéraires Annamites

BUREAU : 82, RUE TAKOU - HANOI

AN-THÁI

Grand fabrique de
Pousse-Pousse

Gặp khi gió kếp mưa đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
cò gi

Có bán dà cá: Vái, Sám, Lốp
và dà phụ-tùng xe-tay
N° 2, Rue Nguyen Trong-Hiệp
Hanoi

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1938

CABINE PROPHYLACTIQUE du Docteur HY

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence
la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Để phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

Muốn xá, dùng tien Khoa-Hoc và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí, các Ngài ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi:

KIẾN-TRÚC-SƯ TÙ-NGHỆ

Hanoi — 21 bis, Rue Jean Soler
Tél. 1223

Bao giờ các Ngài (đang được vửa ý

MUỐM DÙNG GỖ NGHỆ

nên hỏi:

Dinh V.-Tuong

Tél. 14

EEN - THUY
(près de Vinh)

DOCTEUR Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de
l'Institut antivénérien de Hué
Chữa đủ mọi bệnh, Chuyên-trị
Nội-thương và bệnh Hoa-liễu.

Khám bệnh tại:
168, Henri d'Orléans — HANOI
(Phố Cửa Đông, cạnh
hội Hợp-Thiêp)
Có phòng dưỡng bệnh.

Sách « NÓI CHUYỆN A ỦI CON »
bán tại hiệu Thuý-Ký, 98, Hàng
Gai (Rue du Chanvre).

ECLAT D'ARGENT

En vente partout et à la PHARMA JE DU BON SECOURS
Hanoi — 52, Bd. Dong - Khanh Tel: 454

Vous pouvez

Si vous brossez vos dents chaque matin avec ARCANIL, seul cosmétique réellement imperméable, ARCANIL résiste aux larmes, à la pluie, à la transpiration, il ne coule absolument pas. ARCANIL double la longueur des dents à la première application, en rendant visible la partie décolorée par la lumière, et leur donne un éclat soyeux, une courbe splendide qui durent la journée entière. Ne contenant ni savon ou autres produits caustiques, ARCANIL ne pique pas, n'irrite pas les yeux et surtout ne casse pas les dents.

ARCANIL NE PIQUE PAS AGENT EXCLUSIF COMPTOIR COMMERCIAL 59 RUE DU CHANVRE

HÔM NAY

EM VĂN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC!

— Ủa ? Bữa nay là ngày hành-kinh của em ma !
— Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hổng RẠCH YẾN-HOÀN rồi.
Mấy ngày hành-kinh trước kia anh ấy em kêu sở chửi ôn lạnh cả ngày, hay những trận nhức đầu, cũng như gợn đau bụng kinh hòn, là bởi em chưa biết thuốc ấy

— Bây giờ thì em không còn lo
ngại ngày hành-kinh nữa. Ngày
nay đối với em là một sự thường

— Thảo nào anh trông em vui
về quá !

— Vâng, em còn ước ao rằng,
nếu các bạn gái đang biết em,
thì cái ngày lo sợ như cũ,
người đàn bà ấy, sẽ thành người
không dám sợ tí nào cả.

— Bởi sếp đẹp, và đẹp hơn nữa
cô phải không anh?

BẠCH-YẾN-HOÀN LÀ BẢN QUÍ CỦA RẠCH ĐÀI-GƯƠNG
(1 HỔNG 1p 00)

Bán tại nhà thuốc VO-DINH-DAN 323 Maris
Cholon, Siem Reap, Kampuchea.

VAN-HOA. N° 8 Rue des Centonnais, Hanoi.

*Các bạn chờ ngại đặt rè
năm ba xu*

Tay mua BRILLANTINE CÉ CÉ

*Má chài xé duck vúi y
tac biêt sầu dây*

Không rung tóc

Không nhón

Không sinh gầu

Omùi thơm rất lịch sự

Chi bún

khắp các cửa hàng tạp hóa Lớn trong bá kỵ

“Croyez-moi ce
nouvel aliment
pour la peau
**SUPPRIME
LES RIDES”**

Son effet sur la peau est
presque magique. En deux
ou trois semaines, je parus
10 ans plus jeune. L'aliment
Tokalon Rose — à ce que m'a dit un Spécialiste — contient du Biocel, surprenante
découverte du Dr. Stejskal, Professeur à
l'Université de Vienne. Le Biocel est tiré
de la peau de jeunes animaux soigneusement
sélectionnés — c'est un extrait précieux,
tout semblable aux mêmes éléments
d'une peau humaine jeune et saine. Appliquez
la Crème Tokalon — Biocel — Aliment
pour la Peau, chaque soir avant de
vous coucher. Elle nourrit et rajeunit la
peau pendant le sommeil. Le matin, mettez de
la Crème Tokalon, Aliment pour la
Peau, Cou et Bras (non grasse), pour
rendre la peau fraîche, claire et douce
comme velours. D'heureux résultats sont
garantis avec les Crèmes Tokalon, Aliments
pour la Peau, sinon l'argent est remboursé.

Agents: F. MARON & ROCHAT & Cie
45, Bd. Gambetta — Hanoi

LUTHART DUONG THIEUTUOC

57
RUE DU CHANVRE

HANOI
GUITARE/
BANJO/
VIOLON/
—
MANDOLINE/
ACCESOIRES DE
LUTHERIE

DƯNG TIẾNG
KÊU
DỄP
BỀN

—
—
—
—
—

MANZOLINE/
ACCESOIRES DE
LUTHERIE

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

—
—
—
—
—

</

KÍCH THỜI SỰ

của TÔ-TÚ

4 HỘI 4 CÁNH

Các vai : Chàng, nàng, chủ nhà, cô dâu, chủ sám

HỘI I — Cảnh một gian nhà phố Huế Honoi, trang hoàng lối tân thời. Món vừa mở lại vội bưng ngay. Thoáng thấy chàng đong pha đồ và đánh chủ nhà đến đòi tiền thuê nhà, mán hả rời, người la vẫn nghe tiếng dầm đá uỳnh uyển.

HỘI II — Cảnh nhà thương để Nàng bụng leo vượt mặt ăn bún lịch sự, đến lấy một phòng thượng hạng đê đê. Đêm tối. Bóng nàng lên ra cửa biển mắt.

Trong phòng, con của nàng và của chàng khóc oe oe! Cả nhà thương bỗn đi tìm. Vô hiệu. Cô dâu cầm đầu vét thư lại nhà cha nàng xin tiền đỡ đê và nộp trả đứa con.

HỘI III — Cảnh một phòng sắm trong xuồng bái bể Đồ-Sơn. Nàng và chàng quàng mình nhau ngâm sóng. Cả đôi thở trại.

Sáng đã trưa. Bồi sám gọi cửa, không có tiếng thưa, người ta phá vào. Chàng và nàng sòng sượt ngực ngoài trên giường, bên cạnh công thuốc phiện và lọ dẩn thanh. Cứu cấp, cả hai thoát chết cung khai: không lấy được nhau chỉ còn có chết! Người ta khuyên dỗ mãi mãi. Chàng và nàng xách vali chịu về Hà-nội. Vừa khỏi cửa phòng, chủ sám nêu theo chia phắc-luga đòi tiền ăn ngủ. Chàng nắn túi lắc đầu, nàng sờ vỉ lắc đầu. Chủ sám trộn mắt kêu: Thế này không được!

HỘI IV — Cảnh trước cửa nhà Samsay. Chàng đi dã mắng ngay rồi chưa thay quay lại, đi Hai-phong chạy tiền để chuộc nàng đã ký làm tin. Nàng ngồi cách va li ngóng chàng, mắt mờ màng trán lệ tròng bể mà than: « Kíp trần ai minh còn nặng nợ ». Gừa lúc ắt chủ sám nặng nề bước ra.

TẠM HẠ MẶN

Muốn biết sự thế sau thế nào đợi xem tin các báo hàng ngày sẽ rõ. Nghe đâu việc này, họ còn kéo dài độ mươi kỳ nữa.

CHUYÊN Ô X

A di đà phật

CHÚ tèu Lan trong truyện « Hòn Bướm Mơ Tiêu », không ngờ lại có một đồ đệ lạ đời: ni cô Diệu Lý & của Long Văn, trong Nam kỳ.

Ni cô Diệu Lý, một ni cô quy y đã mười hai năm nay, bỗng một hôm phát lộ không phù hộ đê mắc nan xe hơi đến gãy chân. Đến vào nhà thương điều trị, người khám bộ chàm nom ni

cô, không hiểu vì đâu khám phá ra được sự bí mật: ni cô là trai giả gái.

Bị bại lộ chân tướng, ni cô đành phải thú thật mọi sự. Ni cô vốn tên là Nguyễn văn Ba, quê ở Făc-liêu, năm 17 tuổi cố ý ăn vận giả gái đến xin sự thầy Nguyễm-kim-Muôn thụ giới. Ban đầu, sư Muôn cũng tưởng Ba là gái thật, bèn cho ở chùa Long-văn với các sư nữ khác đê cùng với thầy lên đường Tây trúc. Vì thế, một đêm kia, sư thầy mò xuống tán lanh Ba, như ghen lúc biết Ba là con trai, thi lừa lồng ngực lạnh như bị tưới nước cam tò. Sư Muôn đành sốt tai, đòn vú cho Ba, bỗng dùng Ba làm một vị lương tướng trong công cuộc tu hành của hòn.

Theo ai cô, công cuộc tu hành ấy rất kỳ dị, y như trong những truyền sử hổ mang trong các tiều thuyết lầu. Sự thầy của ni cô là một vị cao tăng đã đành, lại còn là một nhà sỹ có tài nữa. Bà nhiều lần, lão nữ và sư nữ, đê đắc của sư thầy không kệ cho rằng

VĂN QUÀ HANOI

KÈ vè các thứ quà mặn, thì Hanoi còn nhiều: nào bún riêu, bún chả, thang cuốn, nem cua, nào mến lươn và bún ốc. Mỗi thứ, tất nhiên, có một vị riêng, và cả đền, mỗi hàng, lại cũng có cái ngoan riêng nữa.

Tôi thích nhất cô hàng bún ốc; không phải vì món hàng cô tôi thích ăn, — (xin thú thực rằng tôi sợ các bát ốc lắm) —, nhưng vì tôi thích nhìn người ta ăn, và vì thức quả của cô là cái đầm không thể thèm được của một cảnh bình dân hoạt động trong các ngõ con và trên các bờ kè. Người ta xúm lại ăn quả bún ốc một cách mời ngoan lách lém-sao! Có ai buồi trưa vắng, hay buồi đêm khuya, đi qua nhà các cô dâu, và các chị em thanh lâu, thấy họ ăn cái quả ấy một cách chăm chú và tha thiết đến đâu không? Nước ốc chưa làm nhau nét cáo mặt tản phấn và mệt lá,

vì đâu bụng mỗi ngày một lớn Họ sợ rằng người ngoài không biết cho rằng vì sở nhiều kinh kệ quá và bụng nên thành ra như thế, với đến cần cứu sự thầy, sự thầy béo ra tay tế độ cho uống vài lầu thuốc tức thì bụng lại đẹp như thường. Lại một đỗi khi, bệnh quá nặng, bụng quá chướng, sự thầy phải tiễn tài ngoại khoa dùng dao, kéo, hàn-hàn... mà xé đê giải quyết cho các ni cô lồng thành rùa. Cách đây vài tháng, sự thầy đã phạm tay một lần và đã đưa sang Tây phương cực lạc một sự cũ ngoài hai mươi với một con năm tháng.

Những lời tố cáo của ni cô gả hiếu này đã lọt vào tai nhà chuyên trách và cuộc điều tra đương tiếc hành sự gấp đê chiếm ánh sáng theo hành lang bí mật của sư cũ chùa Long Văn, một cao đỗ của Phật tổ Lô-trí-Tham.

T. VĂN

BUT SINH BUT DÉ

SAO đó nôm chuyện sự thế? Ni sis trai gả gái nào sư lấy quạt chọc vú tía nũ..

Lại mới rồi sư Ông chùa Hả-lâm, Hả-om, giở hai thiến phụ ngỗ lại chùa nữa.

Nghe đâu hai thền phu ấy y phục tân thời, ngoài ba mươi tuổi, và có vẻ rất trai lợ mợ: buồi chiểu đến chùa lê phật rồi ngủ lại.. sau khi cởi chén lon định với sư Ông. Thấy thế, song hôm sau, — mài sáng hôm sau? — ông chánh hội thị xã Châu cầu sự ở nô mất cảnh từ bi-sợ chậm quá lèo cho tim sư Ông để rái hỏi. Nhưng sư Ông không đến, nói chí có quao sứ và quan tuấn mới có quyền đòi hỏi sư Ông. Chẳng được đứng, ông chánh hội đê phải trình sở cầm và đã cùng ông cầm đến chùa khem thì quả nhiên có thấy hai thiến phụ ở chùa.

chuyện chỉ có thể. Phải, chí có thể. Người ta đê lê chùa, chiểu tối xa nhà phải ngủ lại chùa, sự ấy kẽ cũng thường Bảo người ta trai lợ, nhưng

HANOI...

36 PHỐ

mèng ớt cay làm soa suýt những cặp môi héo hắt, và khiến đôi khi rõ những gợt lệ thật báu hơn cả những giọt lệ tình.

Cô hàng ốc có một cái dụng cụ, một đầu là búp, một đầu là dùi nhọn. Một cái gõ nhẹ, và một cái trở tay, là con ốc nguyên cả ruột đã gọt gãy rời khỏi vào bát nước. Cô thoan thoát rút ốc không kịp, trông thấy người ta ăn ngoan lách chính cô cũng sinh thèm. Ấy có cô thủ thục với tôi như thế.

Cùng họ nhà bún, rieu cua và thang cuốn vốn là quả sở trường của các bà. (Mà nghiêm ra cái trết lý sâu sắc này: thứ quà nào bán cho cáo bà bao giờ cũng đắt hàng, vì hai lẽ: một là vì các bà nội trợ lúu nào cũng săn tền, hai là các bà ăn quả đã thành

BÁO NGÀY NAY ĐÃ CÓ NHÀ IN

Bắt đầu từ kỳ sau báo Ngày Nay sẽ in tại nhà in Ngày Nay. Chữ mới, nhà in mới, cách xếp đặt bài và quảng cáo có thay đổi
(Xem tiếp trang 16)

XA GẦN

người ta có trai lợ với sự ông đầu? Vả đâu người ta có trai lợ — người ta có quyền được tra lợ chứ! — mà sự ông vẫn trả như là vững như đồng thi đã sao? Bởi mà vương cung hiết, hình thành lợ gai đẹp, để trai lợ treu ghẹo Phật tử ở dưới gốc cây oô đê. Nào Phật lợ có động lòng đâu! Người ta hành chí hơu chúng ta ở chỗ không động lòng vì gai đẹp.

Còn như nói sự ông đã cùng hai thiếu phu tiệc tùng kia khác thì thật là bùi về nhẽ lời. Người ta si chả phải ào, dù đi tu nữa. Đức Phật lợ sau một thời kỳ khổ hạnh đã giác ngộ bồ bộn mõa s nh rằng: « Ma ôn tim châa lý phải có một khói óc minh mẫn muốn có một khói óc minh mẫn phải có một thâm thê triáng kêu, có obien minh phải áo ống các mõa béo bở. Vả đức Phật lợ cũng vì đã ái thịt lợn nói của một gã săn bắn thết mà trời tông. Nai bao.

Phóng viền tờ báo hằng ngày còn hiểu sự, còn thắc mắc nhau cần thận cả vào trong cái giường & trên một can gác chùa Hà lâm nữa. Đây một doan vào phóng sự với tất cả các « chí tiết quan trọng » của một véc vật hằng ngày: « Ông chánh hội đầu óc cẩn thận xem trên gác, thay gác trang hoàng lịch sự có vẻ kín đáo mà chán xanh gối dỗ vần côn dê ngón ngang cả ở giường. »

Rõ lôi thôi: Ông ngù chẳng kia đáo thì dễ thường trông hở à? Còn như rét thì người ta đắp chăn, có gì mà phải kè cái chăn xan: là một « chí tết quan trọng »; rùi khi phóng viên bịa đặt ra, vì độ uý nồng lâm, ai dại gi lại đi đắp chăn xan dù người ta ngù chay hay ngù mặu cũng thế.

Ông chánh hội đến khám chùa cho là chùa bị uế tạp vì « sự ngù chùa » của hai thieu ôn đã lão thản, hai thiếu phu bị lục vú, trả lời laoah/quan cảng lão mần hòn. S-o không đẹp bằng: « Chúng tôi muốn mến chờ chùa

một đêm đầy có con du gi đến các ông mà các ông hỏi? Thế năm nâm vào ngày hội chùa Hương có iới hàng trầu, bắn nghein thiều phu, thiều nử ngủi lại chùa một đêm, hai đêm trai có ông chánh hội bay ông chánh cầm rao đến khám khống? Có ông phóng viên

bao tên nghe mắt nhòm vào cái chăn xanh cái gối đó của người ta không? »

Nhưng hai thiếu phu lại không trả lời thế, lại dùng một iết rất hầm héc cho sự ngù chùa của mình. Họ nói về lè chua, sự ông có giữ lại dè nhớ sầm họ iết vật vào dì: « But sinh but đê! But sinh but đê!

But sinh but đê!

Hay đó là một câu châm biếm mà hai thiếu phu đã mỉa mai tặng ông chánh hội?

K. H.

Kỳ quặc

MỘT tờ báo hằng ngày có dịch tội bài du ký về nước Annam của ông Trương Dực (không phải Trương Dực Đức) đăng trong một tờ báo lầu Bà. Ấy cũng đại khái như một bài địa dư nói về nước Annam. Chẳng hạn Annam ở đâu, bắc giáp.. nam gi p.. dến lịch bìnhiệu, dân số bao nhiêu, thuộc về giống da vàng, vân vân..

Nhưng có nhiều câu nghe hơi ngang tai. Như chẳng rõ ký giả căn cứ vào đâu mà viết: Trước kia họ (người Annam) gọi nước ta là « quốc chủ » nay gọi là khách chủ? Chừng vì ông Trương Dực nghe thấy người ta bà quê

(Xem tiếp trang 16)

noát của Hanoï ba mươi sáu phố phường: đó là thức quả bùn chả.

Phải, cái thức quả lầm thường đó, sầu tính đương trong bốn tinh đương ngoái, chả có đâu ngon bằng ở kinh đô. Ai cũng phải công nhận như thê, hay ít ra những người sành thường thức. Một ông đồ cuồng chữ ở nhà quê, một hôm khao gõ ô mang lên Hanoï, đã phải ứng khẩu đọc bài cau thơ như thế này, khi nghe thấy mùi khói chả:

Ngàn năm xưa vật đất Thăng Long.
Hun chả là dày có phải không?

Mà cảm hứng thế là chí phải. Khi ngồi cuối chầu gió, đòi bụng mà đón lấy cái khói chả thơm, thì ngài đã thành thi-sĩ lầm. Khói làm cuộn như sương mù ở sườn núi, giọt mờ chả seо trên than hồng như một tiếng thở dài, và tiếng ngọt khẽ đậm như cách cây rung động quả bùn chả có nhiều cái quyền dù đang gọi là mè hồn, nêu khung là mè họng.

(Xem tiếp trang 16)

VĂN CHUYỆN « CÁI LAY »

Trong một đám cưới

Một lời bàn góp

MỘT đám cưới không thành, vì một lẽ nào hay một lẽ khác, thường không can thiệp đến ai, ngoài những người trong cuộc. Võng mà đã gác nên một nỗi dư luận rất náo nức trong một lát lâu.

Nhưng lời bàn tán của xóm riềng, nhũng thứ « miêng tiếng thiên hạ » thì dù có sai lầm đến đâu, hay bất công đến đâu cũng không lồng làm lợ, và cũng không đáng quan tâm. Nhưng đến các bô chỉ là cơ quan công luận, mà cũng có cái cử chỉ « ngồi lè đài mách » của bọn nga phu nga phu, thì thực là một điều đáng buồn.

Ngay sau khi « câu chuyện vỡ » kia xẩy ra, thì một vài tờ báo ở đây đã đăng tin, và bàn tán một cách rất thiện ý, và rất quá lạm nữa.

Thiên vị, là vì họ chỉ phỏng rắn bên họ nhà gái, rồi mới sót cháu rẽ, chứ không hém hỏi đến nhà trai xem câu chuyện hực hư ra sao.

Quá lạm là vì họ đã dùng làm cái quyền dư luận của kẻ cầm bút, họ đã xé nết dìn cùu chuyện riêng của người ta dến đám họ lời phê phán rào một việc gia đình của người ta, khen người này phải, mắng người kia « hổ » và « kiêng ».

Thực ra tất cả cái quyền của ta là chỉ được nói đến những chuyện riêng kia khi nào có thể có một ý nghĩa chang, có liên can đến xã hội, và chỉ được bàn luận trong cái giới hạn ấy mà thôi. Còn như ai phải ai trái, ai thiệt ai hơn trong việc gia đình, dẫu có phải là chỗ ta có quyền nói, ta cũng không nên nói đến.

Như trong câu chuyện này, ông N. P. (chú rẽ) « hổ » với ông nhạc, có « kiêng », có « lắc cắc » thực không, ta khó gán biết đến, và không có quyền nói đến. Đang ta chỉ biết một điều, là cũ chì của ông, bất định không lạy, nó có một ý nghĩa vượt qua phạm vi giao ánh riêng, và có thuộc về một vấn đề phong tục chúng ta có quyền và có bồn phận nói đến. Cái cử chỉ đó chỉ xét theo phương diện ấy, không ai có thể không khen ngợi, trừ phi những kẻ không có lương tâm, hoặc dồn óc hủ bại, hoặc có thù riêng, hay ghen ghét riêng. Cái cử chỉ có ý nghĩa lạy dẹp ấy, người ta không thể biết thường thắc hết cái giá trị của nó, tôi cũng không cần phải rườm lời bàn tán.

Còn như hai họ có lời qua tiếng lại, ai nhán nhường litchi sụp, ai vỗ iết kiêu kỳ, có dự gì đến ta?

Ở trên là tôi xéi về cái cử chỉ của ông

N. P. chóng rẽ. Đang tôi muốn nói đến cái thái độ của « ông nhạc ».

Cái chóng rẽ phải lẽ minh, đó không phải là một điều đáng trách. Người ta chỉ đàng trạch khi nào người ta làm một việc gì lự ý riêng mà có lỗi. Lỗi như đây là cái phong tục hủ lậu còn ròn lại trong cả đám người ta lừa tát ở nước ta, nào phải lỗi riêng của « ông nhạc » này đâu. Có ché là ché cái thói vô nhân đạo kia, mà dùng nén trách riêng một người nào.

Song, « ông nhạc » gặng với « chàng rẽ » làm rõ cuộc nhân duyên của con gái mình, đó mới là quan điểm đáng chú ý của cái việc này. Cả con gái, và vú lõi hồn nhán, mà буда duyên tài phân, hay lại cho là may mắn, hay chỉ thản nhiên lanh dam, cái đó là chuyện tâm tình của người, nếu ta có giáo dục, ta không nên干涉. Ta chỉ bết nhân lông hai điều này: một là đã có sự lõi hồn; hai là sự lõi hồn đã do người cha, chứ không phải do ở người con. Mà ai là nhân vật chính, có quyền định đoạt trong việc hồn nhán này, ấy là người con gái, hay là người cha, hay là các ông chú bà bác trong họ? Đến giờ, trời ai biết đến bao giờ, ở trong gia đình Annam người ta mới chịu hiểu một cái lẽ rất giản dị, rất hợp công lý rất nhân đạo, là việc hốt nhân chỉ là việc của hai người con vì có ánh hưởng lớn đến tương lai của hai người. thì chỉ riêng hốt người có quyền định đoạt; bố mẹ và họ hàng chỉ có quyền giúp vado, mà không có quyền phá hoại?

Khi « ông nhạc » và cả họ nhà gái, trong chuyện này, nhất là h gặng với chàng rẽ và vú lõi hồn lõi cuộc nhân duyên của con gái, thì đã hỏi ý kiến con gái chưa, mà xử sự một cách lạm như vậy?

Biết đến bao giờ, người ta mới chịu trả lại cho con « cái quyền hạnh phúc », theo nhân đạo. Từ trước đến nay, những bức lâm chà mè đã quá lạm nầy lầy, đã giũ diệt trong tag mình cái quyền hạnh phúc của con, ấy là theo công lý nào? Theo nhân đạo nào?

Đó là mảng điều mà cái ác lồ thiều của tôi đã nhận thấy trong câu chuyện vặt kia, và tôi rất lèg lâm mán nguyên nêu có một vài người thúc giáp nào cũng chịu khó quên cái tình cách quâ riêng của câu chuyện kia, quên cái cõi nhân của những người trong chuyện, mà càng lời suy nghĩ về một vấn đề chung, đã nhờ câu chuyện này gợi lên.

DOAN-PHU-14

Sắp có bán:

CON ĐƯỜNG SÁNG

tập thuyết của HOÀNG-BẠO — Giá 0p 50

QUYỀN SÁCH

(Loại Sách Hồng số 3)

của THẠCH-LAM — Giá 0p 10

DOI NAY XUAT BAN

TIN TRONG TUAN LE

Việc Âu Châu. — Tại Na Uy, quân Đồng Minh và quân Đức vẫn đánh nhau quanh Jyvorg Narvik. Quận Anh Paq có phần thắng lợi.

Đức xâm lấn Bỉ, Hà Lan và Luxembourg. — Ngày 10 Mai, quân Đức đã đánh vào các nước Bỉ, Hà Lan và Luxembourg. Quân Pháp đã lập tức tiến vào đất Bỉ để cứu. Sau mấy ngày huyết chiến, quân Đức đã tiến đến gần thành Liège và Rotterdam, hai Đại quân Pháp Đức đã giáp nhau trên địa phận Bỉ và Luxembourg.

Vấn đề Nam Dương Quần đảo

Nhật đồng ý với Mỹ giữ cho Nam Dương Quần đảo thuộc quyền cai trị Hà Lan.

Việc Trung Nhật. — Tại Hồ Nam Hồ Bắc, Quảng Đông và Quảng Tây hai quân Trung Nhật vẫn đánh nhau. Nhật họp 40.000 quân tại Ung Ninh (Quảng Tây) chưa rõ sẽ đánh phương nào.

Các nhà báo với Đại Hội Nghị. — Các nhà báo cũng được quyền bầu các hội viên vào Đại Hội Nghị Đông Dương, nhưng phải đăng tên vào sổ bảo cử mới được.

Kết quả Cuộc xổ số Đồng-Pháp hôm 9 Mai 1940

Các vé có 2 con số cuối cùng cũng là 70, trúng 10 p.

Trúng 50p, các vé có 3 con số cuối cùng là: 961 và 161.

Trúng 100p, các vé sau cùng có 4 con số sau này: 3952 và 3882,

Trúng 500p (trúng 5 con số sau cùng):

78 700	73.004	75 359	44.592	23.656
27.271	40 534	76 777	51 961	06 211
16.741	57.522	47.835	07.6/2	70.859
59.607	79.412	85.523	54 923	74 963

Trúng 1000p. 30 Vé:

079 024	042.093	373 018	256.506
296 832	492.563	544 649	253 056
270 979	566 955	577 189	420.368
420 755	524 649	515 373	263.276

297 371	583.335	077 930	188.151
515 245	369 097	497.371	024.476
348 609	281.890	067 954	206.534

584.483	215.438
---------	---------

5 số trúng 5000p.	306.322	567.949
268.078	006.821	560.038

2 số trúng; 10.000p A 404.982 102.993

Cuộc xổ số chung cao 2 bộ: A và B. 4 lô áo úi 1000p A 471.459, A 023.230

A, 276.052, A 308.947

1 lô áo úi 10.000 B 492.564.

2 lô trúng 15.000p B. 276.052;

B 208.947

1 lô trúng 20.000p : B 023.230.

1 lô trúng 40.000p : B 471.459.

số đặc đắc (trúng 80.000p): A.492.564.

Muốn đẹp

Một cuốn sách chỉ dẫn một cách đầy đủ những phương pháp làm cho người đàn bà trở nên đẹp.

Không làm quang cáo riêng cho nội thất phẩm súc nào, sách này dày rành rỏi những cách làm cho da tươi và nhõ, lông mì dài và cong, sáu nở minh thoan, chữa hôi mồm, hôi nách, chữa chứng có, cách lập thể thao dễ giữ cho thân hình được cân đối v.v..

Giá mỗi cuốn 1p 00 Ở xa gửi lãnh hóa giao ngan

Bán tại :

DAO - LAP
87, Phố Hàng Gai - HANOI

ĐỨNG ĐÁN

GIỜ SỰ KÝ. — Thầy giáo — Anh hay nói cho tôi ghe rẽ hai bà Trưng.

TRÒ NGANG. — Đó là truyện dân bà tài không bao giờ đe ý.

LU'Ô'M LAT

Chiếu bóng có mùi

Kỹ nghệ chiếu bóng rất tiến bộ kể từ ngày mà xem chiếu độ nửa giờ là đủ rực mắt. Thêm vào hình ảnh, bây giờ chúng ta còn có âm nhạc, tiếng nói, và màu sắc. Một vài phim lại có hình nổi bật lên nữa, trông qua một thứ kính riêng. Nay mai người ta lại di xa hơn nữa, và người đi xem có thể... ngồi được phim ảnh. Ở những phim ấy, nhiều màu khác nhau dễ tiết ra, tùy từng lúc; như lúc hái hoa, hái quả hay ăn uống chẳng hạn. (Tit bits)

Một thám tử mới 11 tuổi

Tại đây nay ở tỉnh thành Biella bên Ý, người ta thấy xảy ra nhiều vụ trộm cướp rất táo bạo ở các ô tô chở hàng đương đỗ. Bọn cướp đi ô tô đến, chuyên rãnh chóng các hàng hóa sang xe chúng, rồi vân máy chạy; chẳng một ai biết chúng là ai, và chúng hành động lúc nào.

Một ngày kia, một cậu bé 11 tuổi tinh cù được chứng kiến một vụ trộm như thế. Gọi người đến ? Có lẽ không đủ thời giờ. Cần thiếp ? Cậu làm gì được ? Bọn cướp hẳn thi quảng cặn đị như một cái rầm. Cậu bèn nấp đi, và lấy phấn vẽ trên cái chǎi bùn của xe một hình vẽ riêng, rồi chạy về nói cho bố mẹ biết. Bố cậu bèn gọi giấy nói báo cho sở Cảnh sát, và nhờ cái dấu hiệu đó, nên người ta tìm được xe

của bọn cướp một cách rất dễ dàng.

Cậu thám tử trẻ tuổi ấy được ngợi khen và tặng thưởng rất trọng hậu.

(Junior)

Sức khỏe của sợi tóc

Một sợi tóc nâu có thể nhắc được một vật nặng 110 grammes mà không đứt. Sợi tóc vàng chỉ có thể mang được 70 gr. (Còn sợi tóc đen ? Không thấy các nhà bác học nói đến). Theo sự tính toán của nhà bác học Ann Wilson, mớ tóc thường của một người có 130.000 sợi, và mớ tóc rậm thì có 150.000 sợi.

Có theo đó mà tính ra, — và nếu cứ cho mỗ sợi trung bình mang được 90 gr. thôi, — thì chúng ta có thể treo 11.700 kg ở mớ tóc của một người.

Thật có ai ngờ ! Gần 12 tấn, sức nặng của một chiếc ô tô buýt hạng to.

(Junior)

Có 69 con

Sinh mười lăm con, cả mười lăm đều dại, bà Scholz Harrismith, xứ Orange Free, nhân dịp sinh nhật bẩm nhâm tuất, tuyên bố chiếm giải quán quân hoàn cẩn vĩ tú đế. Nhưng bà Scholz sẽ bị thất vọng, vì dẫu sự gắng sức của bà đã đáng khen dấy, bà vẫn không thể theo kịp bà Matthew Bauer được, bà này trong hai mươi tám năm liền, cù son son nếm một. Tất cả các con bà

đều sống. Bà Bernard Scheinberg lại còn mẫn hơn, bà mất năm 56 tuổi, có tất cả 69 con : bốn lần sinh tư, bảy lần sinh ba và mười sáu lần sinh đôi, không một lần nào sinh một. Một việc kỳ diệu khác là sự sinh nở của bà Maledemeure hình như cứ tuần tự nhị tiến : trong 6 năm bà sinh ba 21 con, năm đầu sinh một, năm thứ hai sinh đôi, năm thứ ba sinh ba, và cứ như thế mà tăng mãi.

(Tit bits)

Sức chạy nhanh của thỏ là bao nhiêu ?

CÁi câu hỏi rất通俗 cho người đi săn này vừa mới được một người đi mô tô chạy theo thỏ giỏi nhất. Người ấy nhận ra rằng trong 500 thước, thỏ chạy nhanh 50 cây số một giờ, thế mà người ta tài chỉ chạy được tới 35 cây số là cùng thôi.

(D. I.)

Ăn uống

(tiếp theo)

Ta dùng rìa để ăn măng: ta bẻ chổ đầu xanh bằng rìa, rồi ta ăn cũng bằng rìa. Ta dùng tay để bẻ vỏ các con tôm. Không bao giờ ta được cắt rau sống trên dĩa. Ta dùng dao để bóc quả dưa (melon), còn ăn bằng rìa. Còn ta ăn nho bằng tay.

NHỮNG quả lê, táo, dào bóc vỏ ăn bằng rìa. Chuối cắt bằng dao và ăn bằng tay. Cam quýt bóc vỏ bằng dao và ăn bằng tay.

THƯỜNG thường bữa tiệc không lâu quá một giờ. Khi các câu chuyện hình như đã vui, bà chủ nhà dừng lên, để khăn ăn, của mình không gấp về bên phải, rồi khoác tay người bạn đàn ông của mình và đi vào phòng khách. Tất cả mọi người đều theo. Người ta đợi nước café và rượu « liqueurs » lên trong phòng khách.

CÁC cô con gái phải lên tiếp « café » cho khách, và nếu, khi các cô vắng mặt, thời bà chủ nhà phát tiếp. Bà chủ nhà rót cho đầy một chén, nên cần thận dừng cho chân ra ngoài, và đi về phía người khách nào mà bà chủ muốn tiếp trước tiên. Bà chủ cầm ở tay trái một cái bình đựng đường và một cái gấp đường cho vào chén « café » đưa khách.

(Còn nữa)

THÉ HUNG

Préparation au DEPSI et au Brevet Élémentaire

par BOÀN-NÔNG NGUYỄN LÂN - NGUYỄN ĐÌNH THÚY

Professeurs au Lycée Khải Định - Hanoi

Année de collation de plusieurs Professeurs des institutions publiques et privées. Recueil de compositions françaises, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de 5ème et 4ème années des Ecoles primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.

Prix de vente

(ou contre un envoi de Op 40 en timbres - postes).

Conditions avantageuses pour les libraires

LIBRAIRIE HUONG-GIANG

21, Rue Paul-Bert, 21 - Hanoi

Op 35

TRÔNG CÙM

CHỐ BẠN TRẺ

NHỮNG SỰ PHÁT MINH

CHẮC các bạn ít khi nghĩ rằng, thế kỷ này, tuy có những việc đáng buồn xảy ra, là một thế kỷ rất phong phú, & chỗ có rất nhiều sự phát minh mới lạ.

Khiến cho chúng ta phải tự hỏi rằng cái trí sáng kiến của con người đến đâu là cùng, cái trí rất tốt đẹp khi quay về những cách làm tài có ích cho nhân loại, (và nhiều khi, tiếc thay, lại không thế)

Sau vô tuyến điện, Truyền ảnh (Télévision), sau cái ống kính thiên văn không lồ của Thiên văn dài Mont Wilson (Mỹ), khiến cho các nhà thiên văn học từ nay có thể nhảy một bước lọt trong cái vũ trụ bao la rộng, giờ đến cái kính hiển vi đặc biệt, làm to lên 300 000 lần, sẽ mở ra trước mắt các nhà bác học những bí mật của cái thế giới bé tí xíu.

Muôn hiều sự tiến bộ trong khoa học này là thế nào, chúng ta cần phải biết rằng những kính hiển vi tinh nhất dùng hiện nay trong các phòng thí nghiệm chỉ làm to lên có 2000 lần — kẽ cũng đã là một kỷ công rồi.

Nhưng mà những con vật trùng bé nhất còn 10 hay 100 lần bé hơn một phần nghìn mét ly tây (1/1000 ê de mm), kích thước bé

nhất có thể soi được với các kính hiển vi thường ấy.

Người ta tưởng đã dùng hết cái sức soi của các bản kính, vì cái lẽ rằng những luồng sóng của ánh sáng không phải là bết súc bé ; chiều dài của luồng sóng ánh sáng là một vài mét phần nghĩa một ly. Những luồng sóng ấy như vậy ngắn hơn những vật nhỏ bé mà chúng chiếu để cho ta trông thấy. Muốn nói rõ ràng hơn, những vật bé quá lọt qua luồng ánh sáng và không bị chiếu nữa.

Như vậy phải dùng đến những luồng sóng nào có thể còn nhỏ hơn luồng sóng của ánh sáng.

Lần đầu tiên, nhà vật lý học Pháp, Louis de Broglie, đã tìm ra rằng một bó những điện tử (electrons), — là những giọt điện ở trong một nguyên tử — có những tính chất giống những luồng ánh sáng.

Người ta có thể dùng những luồng điện tử ấy làm sáng một cái màn tăm các chất sang, và khiên các hình rõ ra có thể trông thấy được. Như vậy ống kính hiển vi dùng điện tử ấy có thể làm to ra gấp trăm nghìn lần những ống kính hiển vi mạnh nhất.

Cái ống hiển vi mới lạ ấy hiện đã lão xong rồi, và làm to ra 300 000 lần. Ông ấy không có kính, kính đã thay bằng những cái « kính điện ». Cái ống hiển vi ấy trị giá nửa triệu quan.

Nhờ có cái dụng cụ tinh xảo ấy, các nhà tim tài sẽ nhìn vào được cái thế giới — từ xưa đến giờ vẫn chưa ai nhìn được — của những vật nhỏ tí. Một vũ trụ mới tưởng rằng sẽ ở ngoài phạm vi tim tài của người ta mãi mãi, biện giờ sẵn sàng trình bày trước mắt.

Có lẽ nay mai người ta sẽ khám phá ra được cái bí mật của nguyên tử (atome), là một cái nguồn sức mạnh vô cùng tận, mà người ta áp dụng vào những sự cần dùng không bờ bến của loài người.

(Robinson)
T. H. dịch

— Em hãy kể một dàn tết giống da vàng.

— Thưa là, người xứ Nghệ

8

NGÀY NAY NÓI CHUYÊN

T. T. Haiphong. — 1) Một người minh yêm nhất định lấy làm vợ, nhưng với mình vì tôn giáo không lấy được nhau, người minh phải lấy người chồng, người chồng ấy là bạn thân của mình, người ấy mời minh đi dự đám cưới, minh có nên đi hay không?

— Nên đi làm chứ, dù vì người chồng, bạn thân của mình cũng có, nhất là vì người yêu của mình : người yêu sẽ cảm động sẽ minh trọng minh. Vâng biết rằng mình vui vẻ và chỉ mong cho người ta sang trọng, người ta sẽ được: sống sang trọng với chồng người ta. Mời mà mình không đến dự, người ta sẽ cho là mình già và ghen. Vâng người ta sẽ sinh ra nghĩ ngại kinh sợ.

2) Người con trai và người con gái cũng bị ép đạp không hiểu nhau và không muốn gần nhau người con trai bỏ ra đi, nhờ sự tình cờ gặp một người con gái rất ghen minh và thương nhau, người con trai quyết bỏ hẳn người không hợp với tình tinh minh, mà lấy người con gái kia không? Hai người rất ghen nhau, nhưng vì hay cái nhau luôn luôn đó là cái vui hay cái bức minh?

— Hãy cẩn gắt đến thế là tại bộ thần kinh bị kinh thích sì nồi. Cách chữa: 1.) trước khi nồi giận lấy đồng bồ ro nghe, và đếm đà ba trăm tiếng tích tắc; 2.) lấy mủ đội rồi đi dạo phố độ 15 phút; 3.) nghĩ kinh bồ.

3) Tôi hay của gác lầu, bối rối là một việc phiền gãy mặt mèn. Tại sao? Cách sửa: — Hãy canh gắt đến thế là tại bộ thần kinh bị kinh thích sì nồi. Cách chữa: 1.) trước khi nồi giận lấy đồng bồ ro nghe, và đếm đà ba trăm tiếng tích tắc; 2.) lấy mủ đội rồi đi dạo phố độ 15 phút; 3.) nghĩ kinh bồ.

4) Người con trai và người con gái cũng

gần nhau người con trai bỏ ra đi, nhờ sự

tình cờ gặp một người con gái rất ghen minh

và thương nhau, người con trai quyết bỏ

hắn người không hợp với tình tinh minh,

ma lấy người con gái kia không?

Hai người rất ghen nhau, nhưng vì hay cái nhau luôn

lại là cái vui hay cái bức minh?

— Hãy cẩn gắt đến thế là tại bộ thần kinh bị kinh thích sì nồi. Cách chữa: 1.) trước khi nồi giận lấy đồng bồ ro nghe, và đếm đà ba trăm tiếng tích tắc; 2.) lấy mủ đội rồi đi dạo phố độ 15 phút; 3.) nghĩ kinh bồ.

5) Tôi có thể iết rõ cho người

gia biết rằng: tôi đã ghen, mà người ấy trả

lời cho tôi biết rằng: chỉ ghen tôi bằng thứ

tâm bực hứa, thì nên tagi giao, hay là nén

chiếu ý?

— Nên chiếu ý lắm, vì không có iết

ý nhung có tình bạn cũng hay chửi sio.

Nhất là tình bạn lại rất chóng đổi ra

tình yêu lầm: nhung giới hạn kín đáo

quá nhiều khi người ta vượt qua mà

không biết.

2) Tu có thể iết rõ cho một người

con gái thuê: về hạng sang trọng với một

tấm lòng thành thật không? Mùa ta yêu thế

có hại gì cho người ta không?

— Số giờ sang không có ảnh hưởng

giữa tình yêu thành thật; nó chỉ có

ảnh hưởng nhiều ít trong sự lập gia

đình mà thôi. Nhưng đối với một đời rất

yêu nhau, thì sự giàu có không quan hệ

mấy. Ông yêu một người già hay sang

không có hại gì cho ông mà cũng không

hại gì cho người ông yêu. Day chỉ còn

người ta có yêu lại ông không đã.

M. Sát, Hanoi. — 1) Tôi mắc bệnh liệt

iết năm không có thuốc nào chữa khỏi. Gé

cách nào công hiệu hơn?

— Khô lồng mà mách ông được, và

ông không nói rõ ông bị liệt ở bộ phận

nào trong người ông. Liệt có rất nhiều

chứng. Người ta có thể liệt cả về bộ

thần kinh, và phản ứng khôn v.v. Ở

trường hợp sau, người ta hay nói những

câu vỗ vò và hỏi lão thầy.

2) Tôi hay của gác lầu, bối rối là một việc

phiền gãy mặt mèn. Tại sao? Cách sửa?

— Hay cẩn gắt đến thế là tại bộ thần

kinh bị kinh thích sì nồi. Cách chữa:

1.) trước khi nồi giận lấy đồng bồ ro

nghe, và đếm đà ba trăm tiếng tích

tắc; 2.) lấy mủ đội rồi đi dạo phố độ

15 phút; 3.) nghĩ kinh bồ.

Tâm Durang, Tarsane.—Người có mác thoa tát tóc hay ăn nhạc bằng vò tuyến điện

phải trả thuế gì cho chính phủ không?

Có phải trả tiền gì cho những hàng đưa tin

tát tóc hay ăn nhạc bằng vò tuyến điện không?

Nếu không, thì những hàng ấy lấy tiền đâu

làm phi lỗi. Có phải họ lấy tiền của nhà

máy và bán những máy tên tin, và rồi

trước kia muốn làm đà bán những máy

đi, phải đàm đàm với những đài đưa tin đà?

— Không phải trả thuế gì cả, biện

giờ. Chỉ phải khai báo với các nhà chức

trách mà thôi. Má cũng không phải trả

tiền gì trong khi nhận tin tức hay nghe

âm nhạc đầu hát. Những nhà truyền âm

nhạc đã có điều kiện riêng với các nhà

sản xuất các máy V. T. B.

2.) Có phải mỗi poste émetteur dùng một

luồng điện riêng mà poste khác không

được dùng đến? Vág một mác tên thật tôi có

tôi ngay bắt tên tức của tôi cả những đài

trên thế giới?

— Mỗi đài dùng một luồng điện riêng

(hoặc nhiều luồng sóng riêng), đã có

điều định trước với nhau (convention

de Montreux năm ngoái ở Pháp). M

ít, nghĩa là mạnh, có thể nhận ra

được khắp cả các đài truyền thanh trên

hoàn cầu.

De Triển, Hà Đông.—1.) Tại sao lại bị

benh Daltonisme? Có thể chữa bằng

không? Các câu hỏi nào?

— Bệnh Daltonisme là một bệnh của

mắt, trong màu sắc nhầm lẫn cả. Do

một nguyên nhân không điều hòa của

các gan mắt, tất nhiên. Chưa lấy được

nó biết cách chữa, và muốn biết cách

chữa tại đây hỏi thầy thuốc.

2.) Muốn mua các đồ vật dùng giá đeo,

7 Bảo ở tận Saigon có sẵn hay không?

Bố phòng bị tần nòng

có sự mất kăng?

(Xem tiếp trang 18)

DÀO MỎ

Đã có bán tiểu thuyết

của

NGUYỄN - VΥ

giá 0.50 trước 0p 25

Một cuốn Tiểu thuyết rất hay mà các bạn gái và các bạn già

NÉN BỌC để hiểu một hiện tượng xảo quyệt của ái-linh.. Tác giả là

rất ly kỳ nhurn; minh khéo có một khôn hai của một, hàng công-

tử chuyên môn sống vì gái, đường hoàng, sang trọng cũng vì gái...

LIBRAIRIE CENTRALE 69, Bd Bourgues Desbordes — Hanoi

(Ancienement: 110, Pont des Bois)

Nên biết

CỬU-LONG-HOÀN

Một thứ thuốc được phô-thông
nhứt ở Đông-Dương

Cửu-Long-Hoàn là một bùa-dược
phát-hành bởi nhà thuốc Võ-Đinh
Dân ở Cholon (Nam-Kỳ) N° 323 rue
des Marins, nhà thuốc sáng lập gần
20 năm, được tin dụng nhứt ở xứ
miền.

Các cụ hơi thấy mệt, kém ngủ
mất ăn, là phải dùng một hoàn Cửu
Long.

Những người già gò mất huyết
phai, nhờ thuốc Cửu-Long mới thấy
máu lại súc.

Các thanh-niên nam-nữ vì làm
việc nhiều nà mất sức, con người
phai xanh xao, tri hóa phải mờ mệt
họ đều khuyên nhau phải uống vài
ngày thuốc Cửu-Long.

Các tiểu-thor thiếu-phụ muôn
nhau-sắc được tươi-trẻ, muối khi
huyết được hồng-hào nếu không
nhờ đến thuốc Cửu-Long thì không
còn biết nhờ thuốc nào hơn nữa.

Thậm chí, những người ngồi lâu
đánh bài mệt nhọc, có truyện dì xa
thức đêm cũng đều phải dùng 1
hoàn Cửu-Long mới lấy lại sức khỏe
mau chóng trong mấy phút.

Cửu-Long-Hoàn thật là thứ thuốc
huyền-diệu, rất có ích cho đời
người, xưa nay, từ bình-dân đến
trưởng-gia đều ngợi khen, khắp
Trung-Nam, Bắc, các danh-sĩ giải
nhân đều yêu chuộng.

Người ta đã thường nói :

*Muốn sống phải nhờ cám, muốn có
sức khỏe phải nhờ Cửu-Long-Hoàn.*

Câu nói ấy đã đúng với sự thật.

Vậy những ai, dù thuộc phái lão
học hay cựu-học xưa nay chưa gặp
dip có thiện-cảm với thuốc Á-dòng
bảy giờ nêu dùng một hoàn Cửu-
Long thử xem.

Dùng cho biết cái công-trình
kinh-nhân của kẻ Phát-minh Cửu-
Long-Hoàn một thứ thuốc không
thẹn với phạm-vi của nó ở giữa
thời đại mà khoa-học đã thịnh-thế
và xưởng-minh.

Thuốc Cửu-Long-Hoàn có bán
cùng các hiệu buôn-lớn nhỏ khắp
xứ, không nơi nào là không có trù
Giá một hộp 2 hoàn là 1p.10

Đóng-làm-tổng-phát-hành cho
tổn-hạt Bắc-kỳ, Ai-lao, và Thanh-
Hóa, Nghè-an, Hà-Tĩnh, là hằng
Vạn-Hoa số 8 phố Hàng Ngang
Hanoi.

Các thương-gia xa gần muôn trù
bán Cửu-Long-Hoàn và các thứ
thuốc Võ-Đinh-Dân, Phục-Hưng
xin do nơi hằng Vạn-Hoa Hanoi.

Ở xa gởi thư mua dùng, sẽ gởi
thuốc cách lanh-hòa giao-ngôn
nhà giày thép.

Con khỉ

ĐÓC

của RUDYARD KIPLING Bản văn của THÈ-LÙ

Câu chuyện dưới đây
lá bài truyệ n ngắn thứ
nhất đăng trên báo
này, của nhà văn hào
nước Anh, Rudyard
Kipling, mới mất năm
ngoài. Sự nghiệp và
văn tài của nhà văn
được cả thế giới ca
nhát bấy giờ đang sê vụn mảnh
lụa rách trong tay.

Đoạn rồi chúng tôi đặt giường
nằm ở man mui tầu giữa bọn
linh thủy Á - độ đang thiêu ngủ;
chúng tôi cố nèo lấy một chút cái
thú giò hiu hiu mà nhò tầu chạy
chúng tôi mới được hưởng. Một
bề lúc ấy giống như mặt dầu bốc
khói, trừ một khoảng phía mui
lấp loáng thành tia lửa, hiện lên
rồi tức khắc biến vào đêm tối
thành soáy nước và giải sảng mờ.
Thì ra một con giông nồi lén cách
đó mười hải lý; những ánh chớp
xa thường thấy nháy lấp lóe. Con
bò cái trên tầu không đứng yên
vì sự nóng bức của khí trời và vì
cái hơi con khỉ độc trong chuồng
sắt, chốc chốc lại kêu lên một
tiếng ai oán, cung bức đứng tiếng
của người trên chòi canh đáp lại
tiếng của người bên dưới hô gọi
từng giờ một. Tiếng chuyền động
nhịp nhàng của máy tầu đưa lên
nghe rất rõ và những tiếng sot
than đòn xuồng bè thỉnh thoảng
lại va vấp vào những tiếng ầm
đều đậm và không ngớt của máy
tầu.

Hans dừng lại gần chuồng sắt
nói :

— Được say sóng chút ít cũng
tốt đấy, người anh em ạ. Người
anh em bay nồng tinh quá.

Cánh tay con khỉ độc trẽ nải
luôn qua ubung chấn song. Nào
ai ngờ đâu sau lúc đó, bất thẩn,
nhanh như một con rắn chuỗi
minh dê bò, cái cánh tay ấy nép
về phía ngực anh chàng. Hàng
lụa mỏng mảnh ở bộ áo ngủ bị
sé rách. Hans lùi lại một bước
như chẳng có việc gì hết, rồi bê
một quả ở cái buồng chuỗi treo
gần một cái ca-nô.

— Nóng tinh quá !

Hans vừa nói vừa bóc quả
chuỗi và đưa cho con quái vật bị
(1) Bạc Anh, giá 6fr21 vào khoảng
hơn 6 bao bạc Đông Dương.

ngủ. Nhưng con khỉ độc chừng
không yên giấc vì nhớ cảnh tự
do vùng vẫy trong rừng, lúc đó
cứ kêu rống mãi lên như một
vọng nhân trong lửa giải tội (1).

và rung rất dữ những thanh

chấn song.

Hans uể oải nói :

— Nó mà ở ngoài lúc này thi
xác chúng mình ở đây không
còn lại mấy tí. Nó kêu dữ thật !
Nhưng rồi anh xem, hễ thôi kêu,
tôi sẽ có cách làm cho thoản tinh.

Có một lúc dừng lại giữa những
tiếng ầm ỹ, rồi từ miệng Hans
thồi ra một thứ tiếng bắt chước
tiếng rắn phi, bắt chước khéo
đến nỗi thiếu chút nữa tôi đứng
phát lênh. Không nghĩ, không
ngắt, cái tiếng giết người kia chạy
trên mặt sàn tầu, và từ lúc ấy
người ta không nghe thấy tiếng
song sắt bị lay chuyền nữa. Con
khỉ độc ran lên cầm cập, bắn bặt
trong một cơn khủng khiếp hoàn
toàn.

Hans nói :

— Đấy, cái ấy làm cho nó phải
nín lặng. Tôi học được cái phép
ấy ở Mogoung Tanjong hồi tôi đi
lượm những khỉ nhỏ cho những
người mua ở Berlin. Tất cả thú
vật trên thế giới đều sợ giống khỉ
— trừ có loài rắn. Vậy tôi mới
giả làm rắn để chống lại khỉ, thế
là nó phải.. Auh có buồn ngủ
không hay là muốn nghe chuyện
muốn nghe thì tôi sẽ kể cho anh
một chuyện mà anh sẽ không
chiếu tin.

Tôi nói :

— Ở đời này không có chuyện
già là chuyện tôi không tin.

— Nếu anh biết tin, ấy là đã
biết được đôi chút đấy. Bây giờ
tôi muốn thử lại lòng tin của
anh xem. Được rồi.

« Hồi tôi đi lượm những khỉ
nhỏ tôi nói lúc nay — bấy giờ là
năm 1879 bay 80; và tôi đang
ở quần Archipel, trong khoảng
đeo tôi kia kia ! — (Ngón tay
hắn chỉ phương nam, về phía
Nouvelles Guinées). Trời ạ ! Thực
đi lượm những xích-quỷ hiện
binh tôi thấy còn hơn là

(1) Lửa giải tội hay lửa luyện tội là
một thứ ngọn đài những người chết (theo
đạo Thiên-chúa) ở chịu khổ hình cho đến
tức sạch tội.

lượm những con khỉ nhỏ ấy. Là vì khỉ nào chúng nó không ngoạm mỉm một ngón tay của mình, thì lúc nào chúng nó cũng rặc đi vì « nhớ quê quán » — đó cũng do ở cái linh hồn dở dang mà chúng có, cái linh hồn ngừng lại nửa vời trên bước đường tiến hóa... Tôi ở quần đảo được gần một năm và gặp ở đây một người đàn ông tên là Bertran. Hắn ta là một người Paáp, một người lử tể, có tính thích khảo về vạn vật học đến nhập cốt tủy. Người ta bảo hắn là một tên khôi sai vượt ngục, nhưng hắn đổi với tôi, hắn là nhà vạn vật học, thê là đủ rồi. Hắn gọi được các giống thú vật trong tận đáy rừng, và những thú vật ấy đến gần hắn. Tôi vẫn bảo hắn rằng hắn là thánh Frar cois d'Assise tái sinh trên trai đất, thì hắn cười, nói rằng hắn chưa giảng dụ cho Icài cá nghe bao giờ hết.

Và người đàn ông kia, cái người đứng đầu làm vua trong bọn người du dỗ muông thú ấy, huồi ở trong nhà mình một vật đúng hệt với cái giống nửa thú nửa quái hiện nhốt trong chuồng kia: — một con khỉ độc lớn nó luồng nó là người. Anh chàng bắt được khi nó (con khỉ độc) còn bé, và nó chẳng khác một đứa con trai, một đứa em trai, nó là trò vui giải mumpi đối với Bertran. Con vật có buồng riêng trong nhà hắn — không phải một cái chuồng nhốt, mà là một căn phòng — có giường, có khăn trải, và tối nó lên giường đi ngủ, sáng nó chỗi dậy, nó hút xì gà, ăn cùng bữa với Bertran; nó lại đi chơi với Bertran, và đưa tay cho hắn ta cầm nữa mới thực là khiếp chứ! Trời ơi! Tôi đã có lần trông thấy con vật ấy ngả người ra lung ghé và cười ngất khi Bertran nói pha trò với tôi. Không, đấy không phải là một con vật, đấy chính là một người, mà một người biết nói chuyện với Bertran và Bertran hiểu, chính mắt tôi trông thấy thế. Mà nó bao giờ cũng lè lẹp với tôi, trừ khi tôi nói chuyện lâu quá với Bertran và không nói câu nào với nó. Nhưng lúc như thế thì nó kéo tôi ra ngoài — phết, con quái vật đen và lớn ấy kéo tôi, với hai tay không lồ — làm như tôi là một đứa trẻ con vậy. Thực không phải là một giống vật mà chính là một người. Điều ấy, tôi nhận thấy trước khi quen nó từ ba tháng trước. Bertran cũng nhận thấy y như thế, và Bimi, con khỉ độc, hiểu câu chúng tôi vừa nói, nhoẻn miệng cười, điều xì gà cần trong những rặng nach jón, và nhẹ ra hai hàng lợi mâu xanh chàm.

Tôi ở đây một năm. Ở đây, và trong những cái cũ lao khác,

khi thi đẽ tìm những khỉ con, khi khác tìm những bướm và phong lan.

Một lần Bertran bảo tôi rằng hắn sắp lấy vợ vì hắn mới gặp một người con gái có thê lấy được, và hỏi tôi xem việc định lấy vợ của hắn có nên không. Tôi không bảo sao, vì là hắn chứ không phải tôi đi lấy vợ. Ấy thế là hắn đi lại trò chuyện với người con gái kia — một cô Pháp lai — đẹp lầm. (Chỗ này xì gà của Hans tắt) Ông có diêm không? Ủh!... Đẹp lầm. Song tôi chỉ nói: anh có nghịch đến con Bimi không dã? Nếu nó đã lôi tôi ra chỗ khác khi tôi nói chuyện riêng với anh được, thì vợ anh, nó còn làm đến thế nào? Nó sẽ lôi xe vợ anh ra tung mảnh. Tôi như anh, Bertran ạ, tôi sẽ tặng cho vợ tôi cái bình con Bimi nhồi rơm để làm quà cưới. Lúc này tôi đã biết rõ được nhiều điều về tính nết loài khỉ rồi. Bertran hỏi: — Sao? Giết chết nó đi ư? — Nó là của anh, tôi nói thế, chứ nếu là của tôi thì nó đã bị giết chết rồi.

Ngay lúc đó tôi thấy ở sau gáy tôi mấy ngón tay của Bimi. Trời ạ! Tôi nói được bằng những ngón

tay kia đấy! Đó là cả một bộ chữ riêng của người vừa diec vừa cảm. Nó đưa cái cánh tay xõm xoàm lòng mà vòng lấy cổ tôi, nó nâng cổ tay lên và trông vào mặt tôi, như thể chỉ cốt để xem tôi có hiểu thứ lời riêng của nó cũng như nó đã hiểu lời nói của tôi không.

Bertran lấy vợ, và hắn không nhớ có Bimi. Bimi nó nhảy nhót ngoài bãi bờ cát với một nửa tâm hồn người ở trong bụng. Tôi trông thấy nó nhảy như thế: nó lấy một cành cây lừa và vụt mài xuống cát cho đến lúc đào thành một cái lỗ to, y như một cái huyệt. Tôi mới bảo Bertran rằng: — Trời ơi! Tôi van anh, anh giết con Bimi đi! Nó đang ghen đến hóa đại dãy.

Bertran nói:

— Nô chảng hóa đại ti nào hết. Nô mến nhà tôi, và nhà tôi bảo gì nó cũng nghe. Nhà tôi ra, thế là nó đi lấy đôi già ra ngày.

Rồi hắn nhìn vợ ở cách bên kia phòng ngủ. Vợ hắn là một người con gái rất đẹp.

Tôi phải bảo hắn;

— Thế mà anh tự phụ là có biết một đời điều về giống khỉ! Biết mà anh lại để cho con vật kia đi vụt cát đến cuồng dại như thế, chỉ vì anh không nói

nha tôi hay với tôi nữa.

Ngày hôm sau, Bertran đến chỗ ở của tôi để giúp tôi đóng những hòm gỗ dùng vào việc gửi hàng. Hắn bảo tôi rằng hắn để vợ hắn trong chốc lát ở ngoài vườn cùng với con Bimi. Chắc mấy chốc tôi đóng xong hòm của tôi và bảo hắn:

— Về dâng nhà anh, ta uống một cốc di.

Hắn cười và đáp:

— Ủ thi di! Thánh rượu thực! Đến nơi, người vợ không có ở trong vườn, con Bimi thì gọi không thấy đến. Mà cả vợ hắn, hắn gọi cũng không ra. Hắn đến gõ cửa phòng: cửa phòng đóng hai lần khóa. Hắn liền ngẩn nhìn tôi và mặt hắn tái mét.

Tôi bich vai phá cửa vào: lớp đà trên mái nhà có một lỗ thủng lớn và ánh sáng mặt trời đỗ xuống mặt sàn. Anh đã bao giờ trông thấy giấy vụn xé trong sợi hoặc trông thấy một cỗ bài ăng-lê để bừa bộn trên bàn chưa? Ở trước mặt tôi, không còn gì có thể gọi là người đàn bà nữa. Chỉ có một cái... một thứ gì dưới đất, có thể thôi. Tôi nhìn cả những cái ấy và tôi thấy thương tâm: nhưng Bertran nhìn lâu hơn một chút những thứ ở dưới đất, ở trên tường và cái lỗ hổng trên mái rạ. Hắn bắt đầu cười khe khẽ, cười không ra tiếng, và tôi nhận thấy — thực phúc đức — hắn đã hóa diên. Hắn không khóc, hắn không thở than kêu cău, hắn cứ đứng lặng trong khung cửa và cười một mình.

Rồi sau hắn nói:

— Nhà tôi chạy vào khóa cửa trốn trong phòng, còn nó thì lên giò rạ. Cần gì! Việc như thế đấy. Ta sẽ lợp lại mái rồi ta đợi Bimi. Thế nào rồi nó cũng về.

Chúng tôi ở nhà này đợi mười ngày đúng như thế đấy anh ạ, và có một hay hai lần, chúng tôi thấy Bimi tiến lại mấy bước ra khỏi rừng. Nó sợ vì nó làm điều xấu. Hôm thứ mười, khi ra ngoài dê tìm nó, Bertran gọi thì Bimi trở về, nhảy nhót chập chững dọc theo bãi bờ và kêu lên những tiếng lì nhí, một mớ tóc đen còn nằm trong tay. Bertran liền cười và nói: Cần gì chỉ như một chiếc cốc đánh vỡ lúc ngồi ăn, chỉ thế thôi mà. Bimi mới tiến lại gần hơn, còn Bertran thì làm cho giọng nói thành dịu dàng, thực dịu dàng, và cười một mình như trước. Dòng dã ba ngày hắn ngon ngọt tanh tinct Bimi vì Bimi không chịu đẽ cho hắn động tới. Dần dần Bimi đến ăn cùng bàn với chúng tôi, mớ tóc nó vẫn cầm thi đèn ngòm và dính két lại bởi cái chất dã khô trên bai tay nó. Bertran cho

(Xem tiếp trang 18)

THẾ-LŨY dịch

tay kia đấy! Đó là cả một bộ chữ riêng của người vừa diec vừa cảm. Nó đưa cái cánh tay xõm xoàm lòng mà vòng lấy cổ tôi, nó nâng cổ tay lên và trông vào mặt tôi, như thể chỉ cốt để xem tôi có hiểu thứ lời riêng của nó cũng như nó đã hiểu lời nói của tôi không.

Bertran bảo tôi:

— Thủ trong hộ xem! Đấy thế mà anh muốn giết chết nó trong khi nó vuốt ve anh: giống người anh bạc bẽo đán thế đấy!

Nhưng tôi biết rằng đã khiến Bimi thành một kẻ thù lợn đói, vì những ngón tay của nó vừa « nói » những chuyện ác mộng qua lòn da gáy của tôi. Lần sau tôi lại gặp Bimi thì trong lung

chuyện với nó! Chỗ nứa nó về nhà, anh nên gửi cho nó một phát súng, vì trong mắt nó có tia lửa giết người ghê gớm đấy.

Bimi ở ngoài về, nhưng không có tia lửa nào trong mắt nó. Mọi sự đều tạm dấu đi dã, dấu vì nham hiêm — vì một lòng nham hiêm quý quái — nó dấu hết và đi tìm giầy cho người vợ, và Bertran được thề quay lại và nói với tôi:

— Anh biết nó mới chín tháng mà dám chắc chắn tính nó hơn tôi được sao? Tôi biết nó đã mười hai năm rồi. Con có đang tâm hại cha được không? Tôi nuôi cho nó khôn lớn, và nó là con tôi đấy. thôi, anh đừng nói những điều nhảm nhí ấy với

VUI CƯƠI

Của L. V. Tất

Ngủ gật

— Tôi hay ngủ gật lẹ.
— ???

— Hôm vừa rồi, bụng thèm đồ, tôi vào tiệm Hủ xi, kêu lô phở. Lúc chờ, tôi ngủ gật. Cơ khôi! Chứng tinh ra hì hì đang ở đầu phở. Sở bụng, tôi thèm hơi no và sợ vì tiền thì thèm mất một hào. Thì ra trong lúc ngủ gật, tôi có ăn phở và có trả tiền mà cũng không hay.

Của Đ. N. Khoa
Lương tâm nhà nghề

HÙNG — Anh Hoán đi đâu mà trong có vẻ buồn bã?

HOÁN — Tôi là chán giữ két và cửa ai xin chủ thôi việc, nên phải xa cái két bạc ấy, vì thế mà tôi sinh ra buồn bã.

Ba xu tăm quắt

Lý Toét, dỗi dãi lên thăm con, ở chơi đến hai ba ngày. Một tối kia ngồi ngoài nhà gác già gác già ngủn lho, bỗng nghe thèm bác tăm quắt rao ngoài đường. Buồn mõm, gọi thằng nhỏ, sai :

— Nhỏ, ra mua cho tao ba xu tăm quắt. Nhỏ bảo nó cho nhiều & vớ.

Của cô Đ. T. Nuôi

Oai không

Lý Toét bảo Toe :

— Hôm qua, quan huyện đi dòi gấp, rao phải dời lại, rồi quan huyện phải xuống xe nói chuyện với tao.

— Đã đâu mà với vàng thế?
— Đã mua quyền sách... Vì bồ tao vừa cho tao một con dao rọc sách.

— Bố oai nhỉ! Nhưng tại làm sao thế hả bố?

LÝ TOÉT, gật — Vì ó-lô ngại chẽ má, chứ còn tại sao nữa, và ngại bảo tao đây xe hộ ngài.

Cầm sào

Có ốc xưởng đó, nhưng đồ cứ trôi ra không áp vào bến được, vì sào cầm nồng quá. Có với vàng bảo bác lái đò :

— Nhờ bác cầm sào ép vào hộ.
Bác lái cuội hơ hơ mà đáp rằng :
— Tôi cầm sào thế này rồi mà có còn chưa bằng lợng ta?

THÀY BÓI — Số cô thánh day đường chổng con khó khăn lắm.
KHÁCH HÀNG, thật thà — Thế sao tôi đã có ba chổng rồi, bỏ cụ?

Của Typhon

Tình bè bạn

THÀY GIÁO — Anh Ba, nếu anh gặp ở đường một người đánh bạn anh (gáy tay chém) anh Sáu chẳng hạn, thì lúc ấy anh sẽ làm thế nào?

TRÒ BA — Thưa thằng, lúc ấy con sẽ hờ hờ báo người ấy;

— Đánh, đánh què nó đi cho tôi.

— ?

— Thưa thằng, vì lúc nãy anh ấy bắt nạt con.

Của N. Bảo

Hồi đường

Bác nhà quê này, tôi đi đường này sang Hà Đông có được không, hở bác?

— Có ai cầm ông đi đâu!

Khuyên

BỐ KHUYẾN CON — Muốn được việc ở đời thì cần phải có hai đức tính: thực thà và khôn ngoan.

CON — Thực thà thì phải làm thế nào?

— Thị không bao giờ nên sai lời hứa.

— Thế khôn ngoan thì phải làm thế nào?

— Thị... chó bao giờ nên hứa với ai cái gì.

Tử tế

— Tôi đem trả anh đồng hào mà anh cho tôi mượn sáng ngày.

— Được, anh cứ giữ mà liệu, tôi chưa cần đến mà...

— Nhưng... nó là đồng hào giả!

Hấp mù

L. T. — Bác Xã ạ, tôi muốn đem hấp lại cái nón nãy mà chả biết hiệu nào hấp khéo.

X. X. — Việc quái gì phải đem hiệu, cho ngay vào nồi cơm nãy hấp cũng tốt chán.

Dặt tên

VỢ — Cậu định đặt tên cho em là gì?

CHỒNG — Là Đức, mẹ ạ.

Phúc tên năm, chọp lại hỏi cậu :

— Thế cậu đặt tên cho Phúc là gì?

Của H. L.

Ô băng lụa

— Thưa ông, tôi xin bảo đảm rằng ô hiệu tôi làm toàn băng lụa thật tốt.

— Ưng kháng lừa tôi được, cái cán ô băng cát cơ mà!

Đ Ô LÀ một thứ máy của đời văn minh, dùng để truyền thanh, nghĩa là đưa tiếng qua giấy, từ đầu này sang đầu khác. Tiếng ấy hầu hết là tiếng nói chuyện, và giấy ấy bao giờ cũng phải là giấy có luồng điện qua. Do đấy, người ta kêu tê-lê-phon là điện thoại.

Cắt nghĩa cho thiên hạ biết những điều thông thái ấy rồi, tôi cần phải nói thêm: tê-lê-phon là một thứ máy rất có ích.

Thí dụ: ông ở đầu tỉnh, muốn nói chuyện với người cuối tỉnh, hoặc xa hơn nữa, ở... những tỉnh xa hơn. Ông chỉ cần quay máy vòng quay ở cái hộp máy con con, rồi ông nhấc ống nghe đặt vào tai và nói mấy tiếng vào ống nói. Thế là có thứ tiếng ngọt mũi của người xa xôi đáp lại. Chỗng khó nhọc gì. Duy có điều kiện tất yếu và túc mẩn này: ông phải có máy tê-lê-phon ở nhà cũng như người bạn xa mà ông muốn nói chuyện với.

Tê-lê-phon còn một ích lợi bất ngờ nữa là « nói vào mặt » kẻ khác những tiếng vô lễ mà không việc gì.

— Allô! allô!

— Allô! Ai đấy?

— Allô, tôi đây, tôi là người muốn nói cho ông biết rằng, ông là một đồ đáng ghét và tôi muốn đánh cho ông mấy cái bát tai...

Làm như thế thì người đầu giây bên kia dù là đại lực sĩ ta cũng không sợ bị bắn bạt tai lại.

Nhưng tê-lê-phon còn một ích lợi bất ngờ hơn — và cũng lương thiện hơn — là giúp ta giải buồn.

Có khi nào ông ngồi nhàn rỗi và chán ngán hết mọi sự không? « Xác thịt chán chường, và ông đã đọc hết mọi cuốn sách » và ngao ngán hơn cả cái buồn của nhà thi sĩ, ông không thiết gì chơi đâu. Chỉ còn cách tự tử nữa thôi.

Nhưng khoan, để tôi hiễn ông một kế.

Kế ấy là một câu chuyện ngịch ngợm nếu ông không « bết » lắm, ông nên bắt chước ngay đi.

Truyện ấy đây. Nhưng xin nói trước đó không phải là công trình gắng tác của tôi. Tôi nghe một người bạn kể lại.

Hoa sĩ T... là một người vui tính. Một bữa nhàn hạ, chàng đọc chậm chừ một cuốn sách và ngừng lại ở một đoạn văn dị kỳ:

43-21 L Hán Gân

Ex représentant du peuple Marchand de bois de chauffage Hán lâm viện dãi chiếu 100 bis Rue Duvilier.

Thì ra sách đó là một cuốn số điện thoại của sở bưu điện.

Hoa sĩ bỗng rầy ra một... cảm hứng — thứ cảm hứng dột ngọt và chơi lợи thường xảy ra trong tri khi ta đọc một cuốn văn.

Tê - Lé - P

TRUYỆN VII LÉ-TA

Nhung cái cảm hứng của họ sĩ khi đọc cuốn văn bưu điện mộc mạc kia, sinh ra bởi một nghĩ tượng tự như khi ta gặp một bộ mặt đáng ghét.

Cái tên giàu có của Hán Gân cùng với cái chức nguyên nhâ dân đại biền, kiêm buôn cái lợ kobiến họa sĩ tức khắc có ác cảm với ông hàn.

Và điều phúc tạp về làm trên này là nguyên động lực tim ranh cho những việc xảy ra ở dưới

Hoa sĩ T... mỉm cười một mình và quay máy nói :

— Allô! 4321... Allô! Nhà ông... hàn Gân ở đây phải không?

Tiếng ở đầu giây bên kia đáp :

— Phải, quan hàn Gân đây.

— Tôi muốn nói chuyện với ông.

— Ngài cứ nói chuyện.

— Thế ra chính ngài là ông hàn Gân.

— Phải, chính tôi là quan hàn Gân.

T. liền lấy giọng lè phép :

— Vậy thì xin chào quan hàn, và xin nói để quan hàn biết rằng, trong số hàn, và quan, ngài là một người dàn dộn nhất, cục súc nhất, vân vân..

TÂN-A-C

Một bộ sử thật vĩ đại bao-la vĩ-tiết, tôi A-CHAU, CHIỀU. Tứa cơ hội các nước A-CHAU, rặng vi rạn biển-tranh, các lục Á-CHAU, vùng cát đáy, cách mảnh đất A-CHAU, khép kín.

Có bán kháp các lục A-CHAU, Giá mỗi số Op04 — Một lục A-CHAU, 17 mươi lăm 3p. 80

Tòa soạn A-CHAU, 17 mươi lăm 3p. 80

Á-Phôn

EN VI LÊ-TA thuât

Rồi tức khắc mặc ông nói lên máy.

Hôm sau, vào một nhà khác gọi nhở tê-lê-phôn, họa sĩ lờ giọng khác hẳn :

— Allô ! quang Hàng Gắng dây phai không ?

— Allô ! phai, chinh...

— Quang Hàng dò à. Ngài chẳng cần phải tìm đâu xa để thấy một đồ tồi, một đồ ngu, một con trâu, vì những thứ ấy chính là ngài đó.

Rồi tức khắc lại « cất dùt ».

Cứ thế trong mấy tuần lễ liền. Ngày nào T. cũng gọi hàn Gẩn ít nhất là một lần, bắt cứ vào giờ nào ; có khi quan hàn đang ngủ cũng bị kéo lật dậy. Và chỗi dậy đè nghe cái người bí mật kia nó gọi

mình bằng tên đủ các giống vật không đáng yêu.

Hàn Gẩn tức sôi lên. Nhưng kể thù kia vừa tinh quái vừa vô tình. Mỗi lần nghe nó « chửi » khéo mình, ông ta chỉ vắng tịc ra với cái máy nói đã bị cắt luồng điện.

T. đẽ yên cho bàn Gẩn gầm cái tức trong độ tuần lě, rồi một bữa T. gọi điện thoại cho một hiệu cơm tay quen, và bảo với ông chủ hàng :

— Ông chủ liệu chừng đấy, chiều hôm nay thế nào cũng có một thằng

dở khôn dở dai đến sinh sự. Hắn vừa ở nhà thương điện trốn ra đấy, tôi r'ge thấy hắn dọa định đến phá hàng ông nên báo trước cho ông biết mà đề phòng.

— Vâng, cảm ơn ông, tôi sẽ đề phòng.

Được người ta cảm ơn, T. nhún nhập chào rồi đi. vào một nhà quen khác gọi nhở điện thoại cho ông hàn Gẩn :

— Allô ! quan hàn Gẩn.

— Tôi đây :

— Chào quan hàn, tôi muốn xin ngài rộng lượng tha lỗi cho.

— Lỗi gì kia.

— Chủ ít lâu nay, có mấy người bạn tôi quer, họ biết tinh danh của ngài... Họ dỗ tôi gọi điện thoại nói hồn với ngài, tôi nhận cuộc... và.

— À ! có phải chính ông vẫn gọi tôi... chính anh, anh đã chửi tôi.

— Vâng ! Và tôi rất lấy làm hối hận. Xin người mở lượng khoan thứ cho. Tôi chính là người vẫn mộ tiếng ngài... Tôi thường đến ăn cơm ở hiệu Joseph...

— Được, Joseph...

— Hiệu ấy, chắc ngài cũng đã qua lại, vậy muốn tạ tội với ngài, tôi xin mời ngài đến đó dùng với tôi một bữa cơm tây. Xin ngài thè nào chiều nay đúng 6 giờ 30 cũng đến cho. Tôi sẽ được dịp làm quen với một người rộng lượng và có bụng quý hóa như ngài, trái hẳn với những điều mà trước đây...

— Nhưng tên ông, tên anh là gì.

— Bầm, tên tôi là Chủ, Lê văn Chủ... Ngài, cứ hỏi me sù Chủ, ô đấy a cũng biết. Thế nào cũng đến nhé, tôi xin đợi ngài để được cái bánh ngọt... Allô ! kia !

Thì ra cơn giận của Hân đã không chịu nghe gì thêm nữa.

T. đúng giờ hẹn, đã di bách bộ trước hàng Joseph, phía bên kia đường, hút thuốc lá để đợi tần kịch minh đã dàn xếp.

Bỗng thấy một cái xe đỗ xuống, rồi một người bộ mặt lợn ý (T. đoán vu vơ mà đúng) sầm sầm bước vào cửa khách sạn, dữ dội không phai như một con lợn ý, nhưng như một người thiêu lòi.

— Ngài hỏi gì à ?

— Tôi hỏi sù Chủ trong hàng này... Tôi muốn gặp sù Chủ ngay...

Chủ hàng Joseph chợt nhớ ra, nhưng cũng đáp :

— Chính tôi đây.

Tức khắc ông hàn Gẩn trở vào mặt quát :

— À ! chính anh ! Anh là đồ lão, đồ vô giáo dục, đồ hèn mạt...

Và cũng tức khắc, bàn Gẩn bị bọn người nhà chục sẵn đó, chạy ra nện cho một trận ném thận.

T. lúc đó dũng định bước vào, và được xem tướng tận đoạn kết của tần kịch ngộ nghĩnh.

Anh ta nghĩ bụng :

— Tê-lê-phôn thực có ích cho người đời.

Xem ngày XEM NGHIỆC

7-5

Nên dâng biếu.

Một việc chỉ thường thấy trên tờ lịch.

Nên cười xin

Có lẽ ở phía bắc bên Tàu kia đãg vì ở đây hiện dương nóng dữ, thì còn nên cười xin làm gì.

Nên săn bắn

Bỏ tiền ra nộp phạt đỡ, vì mùa bắn đã hết từ lâu. Thành lịch cứ dại mò như thế có chết người ta không ?

Không nên ra đi

Hanoi — Không trả được tiền buồng đê, có T. thị H.. bỏ con lợt cho bà đỡ ra đi. Thế thì nên ra đi ?

Mondzương — Vì trốn học, bị bố mắng, Phạm Văn-Bộc bỏ nhà ra đi. Vẫn nên ra đi.

Nên phá tường

Tháo náo quan gian hôm nay đã dòi tường vào nhà ông Ngô - Nhật - Quang lấy mất 300 bạc. Chứng quân gian có xem ngày trước khi làm việc.

Không nên cầu phúc

Thế mà họ nhà in Tân Dân đã định công đê cầu phúc, cầu tăng công.

9-5

Ngày tử ly. Mọi việc đều khô g nên.

Ngày hôm nay lại là một ngày chủ nhật có cuộc đấu bóng rất kịch liệt trên bãi Mangin (Ancre Hanoi) gặp Olympique Haiphong). Hơn một vạn người đã làm cái việc không nên trong một ngày mọi việc đều không nên : Vì ắt là đến xem hai đội quán quân tranh cúp Pernod. Kết quả được mấy giờ vui thích.

Có lẽ câu « mọi việc đều không nên » chỉ riêng tăng đội ban Olympique, vì hôm ấy Olympique đã làm một việc không nên : Thua 1-2.

Không bao giờ đọc câu « ngày tử ly, mọi việc đều không nên » mà tôi không tưởng tới câu dọa nạt trẻ con : « Ông ba bị chín quai mươi hai con mắt hay bắt trẻ con ».

6-5

Nên tết lě.

Nếu ông Lý Toet làm lịch thi ngày nào ông ta cũng cho câu này vào.

Nên tắm gội.

Ninh-Binh — Cả lính đi bắt lẩn con bạc bị bắt qua sông đầm đò. Tắm gội một chuyến no nê.

Ha-dong — Tài xế ô-tô ca của ông chánh Dụ đã cho ngót hai chạc hành khách xuống tắm gội ở một cái ao gần làng Thạch Bích. Hẹn chiếc ô-tô ca hăng còn bị bỗm ngâm nước.

10-5

Nên họp bạn

Hai bạn Tống và Ngô cùng làm tại sở xe điện đã đùa nhau trên một chuyến xe điện.

Nên trị bệnh

Vì tiêm lâm phải thuốc, ông Tạng, thư ký tòa sứ Bắc-ninh suýt bị thiệt mạng.

Ngày nguyệt kỵ — mọi việc đều không nên

Ngày chủ nhật của thánh lịch và của những ngày tin lịch hay xem ngày xem nghiệc.

NHỊ LINH CỘC TỬ

Á-CHÂU

Á-CHÂU vèn cõi Á-CHÂU vè cuối thời kỳ ÁU-
ác nướu ÁU-CHÂU đương bị vết thương quá
ch, các ản tíc Á-CHÂU lền đưa nhau đứng
nh lết áo chẽ dộ cõi-hù dựng thành một cõi

TÂN Á-CHÂU.

hợp các lịc-báo Đông - Tây

Một ản 8p.80 — Sáu tháng 2p.00.
số : TÂM KÝ THU QUAN

17 Boulevard Francis-Garnier - HANOI

Téléphone : 882

LÊTA thuât

BUỒM TRẮNG

(Tiếp theo)

NGHĨ vậy nhung chàng đã thấy trước là không được chàng lại sợ hãi nữa. Nói cho Thu biết, ngờ nhớ Thu bắt hủi, thì chắc chắn là chàng sẽ giết Thu.

Khi về tới nhà cũ, Hợp và Thu vẫn còn đứng ở ngoài hiên. Trương có cái cảm tưởng như vừa ở một thế giới khác trở về. Chàng nhớ đến cai ý định giết Thu lúc nay, và bất giác nhìn

vào cõi Thu. Lần đầu chàng nhận thấy vẻ đẹp của cái cõi tròn màu trắng đùi và non như một búp hoa ngọc lan sắp nở.

Thu quay lại phía Trương nhung vẫn không ngừng khâu cát tiếng hỏi :

— Anh đi xa tới đâu?

Trương đáp :

— Tôi không đi tới đâu cả.

Chàng nói tiếp :

— Thấy trời đẹp thì cứ đi, chứ cũng chẳng biết là đi đến chỗ nào.

Thu nói :

— Mình may trời đẹp quá bỉ.

Trương nhìn Thu và tìm cách dò xem ý nghĩ của Thu đối với mình ra làm sao từ khinh hận được thư. Chàng nói, giọng bỗng dưa :

— Lát nữa phải viết cái thư cho bà chủ nhà mới được.

Hợp hỏi :

— Anh không đợi chờ tôi à?

— Sáng mai tôi phải về có chút việc cần, giờ mới trả ra. Chẳng đợi các anh nữa.

Trương thấy Thu nhếch mép ním cười, mắt vẫn nhìn xuống kín môi. Nhưng lần này vẻ kiêu hãnh của Thu chỉ làm chàng bức tức. Chàng bỏ đi và càng khéo chịu vì lúc đi ngang qua mặt Thu, Thu không thèm ngửng lên nhìn. Biết rồi, Trương lầm lầm :

— Kiểu ngạo!

Chưa lần nào chàng giận Thu đến như vậy, tuy nhiên lại chàng không thấy Thu làm gì đáng để chàng giận. Từ lúc đưa thư, Trương tưởng như mình có quyền sỉ nhục Thu đến chàng cũng thấy dễ giận hơn trước.

Trương rút cuốn sổ tay biên :

— Từ nay nhất định xa Thu. Mình làm họ đổi Thu một cách rõ ràng.

Chàng gấp mạnh cuốn sổ bỏ vào túi, có cái khoan khái sự đặc của một người vừa quả quyết by sinh một cách cao thượng. Nhưng trong thâm tâm, chàng chỉ thấy một nỗi thất vọng

mông mịa và chàng không muốn tự nhận rằng cái có chính xác chàng bỏ Thu đi chỉ là sự chán nản ấy. Lúc đó chàng thấy tình yêu chỉ đơn giản cho chàng những sự đau khổ và những sự bực tức không đâu.

Trương nghĩ đến rồi vui sướng hóm ngồi với Quang khi định tâm không cần gì cả và cái cảm tưởng được như một con chim sò lồng, nhẹ nhàng trong sự tự do không bờ bến. Trương trầm ngâm một lát rồi tự bảo :

— Phải đấy. Sao mình lại định tâm làm bại đến doi Thu. Mình không cần gì cả nhưng...

Chàng ngừng lại vì chưa tìm được cách diễn cái ý tưởng vừa vội đến, một ý tưởng mà chàng thấy rất đúng :

— Phải đấy... mình muốn được tự do thì phải cùng có liên lụy đến một người khác và nhất là đừng làm hại đến ai. Mình dõi với thân mình thì tha hồ.

Chương VII

Ra khỏi ga, Trương đứng lại sờ tay đón những giọt mưa rơi lấm lét; chàng ngó bụng :

— Mưa này thi có ite di bộ được.

Trương chưa định đi đến đâu mà về ngay nhà lúc đó thì chàng không từng nghĩ tới. Ở sáu giờ chiều khó chịu vì người nào cũng cho việc chàng về ngay là một sự tự nhiên tuy chính chàng đã nhắc đi nhắc lại rằng có một việc rất kíp bắt buộc chàng phải về ngay, không ite đợi được. Thu không nói gì cả. Trương tưởng bỏ đi dột ngọt để cho cô với khát thường, cho xung động đến lúc lên xe ra ga, chàng cũng nhận thấy việc mình đi không có gì là lùng cở; chàng về Hanoi và mọi người khác rồi cũng về Hanoi tất sẽ gặp nhau luôn.

— Chưa có gì đời khác. Mình vẫn còn có thể đến với Thu như thường được.

Có người phu xe bê cảng xe

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

Hợp hỏi :

— Hôm nọ anh viết thư rồi cơ mà.

— Giờ viết cái lúa cho bà ấy khỏi mong.

Thu nói, nói vể ngây thơ :

— Anh viết làm gì lúa. Viết một cái...

Trương bồi hộp đợi, nhưng Thu ngừng lại vì nàng không tìm được câu nào có hai nghĩa đẽ. Trương hiểu mà Hợp không nghĩ ngợ.

Trương thì cho rằng Thu dír kẽo mít từ nay đừng viết thư cho nàng nữa. Chàng (úi mặt) nhìn xuống đất một lúc lâu, rồi nói :

— Nói dùa đấy, chứ bà ấy cần gì mình mà phải viết thư. Cái thư trước tôi cũng chẳng định bụng gửi. Viết rồi chẳng lẽ lại không gửi... Vâ lại mai tôi về.

Hợp hỏi :

— Anh không đợi chờ tôi à?

— Sáng mai tôi phải về có chút việc cần, giờ mới trả ra. Chẳng đợi các anh nữa.

Trương thấy Thu nhếch mép ním cười, mắt vẫn nhìn xuống kín môi. Nhưng lần này vẻ kiêu hãnh của Thu chỉ làm chàng bức tức. Chàng bỏ đi và càng khéo chịu vì lúc đi ngang qua mặt Thu, Thu không thèm ngửng lên nhìn. Biết rồi, Trương lầm lầm :

— Kiểu ngạo!

Chưa lần nào chàng giận Thu đến như vậy, tuy nhiên lại chàng không thấy Thu làm gì đáng để chàng giận. Từ lúc đưa thư, Trương tưởng như mình có quyền sỉ nhục Thu đến chàng cũng thấy dễ giận hơn trước.

Trương rút cuốn sổ tay biên :

— Từ nay nhất định xa Thu. Mình làm họ đổi Thu một cách rõ ràng.

Chàng gấp mạnh cuốn sổ bỏ vào túi, có cái khoan khái sự đặc của một người vừa quả quyết by sinh một cách cao thượng. Nhưng trong thâm tâm, chàng chỉ thấy một nỗi thất vọng

mời. Trương hỏi :

— Về Bách Mai bao nhiêu ?
— Thầy cho ba bảo.

Trương đứng yên nghĩ ngợi. Chàng hỏi thuê xe về nhà mà chàng lại không muốn về nhà một chút nào cả. Chàng bảo phu xe :

— Một bảo đắt

Có người khác gọi xe, anh phu xe vội vã bỏ Trương chạy đi. Trương nghĩ bụng :

— Nếu nó bằng lòng đi một bảo thì mình cũng về nhà vậy.

Trương rút khăn lau tay, lau trán, nhưng một lúc sau trán và tay lại ướt đẫm. Trương khó chịu nhất là hai bàn tay ướt, đè trong túi quần cũng bắt đầu ấm. Chàng vòng cánh tay thu hai bàn tay đè lên ngực là chỗ khô và ấm nhất; nước mưa chảy làm chàng cay mắt và ngứa ở sườn gáy và hai bên má. Trong đi, Trương lắc đầu lầm bầm :

— Không. Nhất định không.

Chàng quả quyết không quay về với Thu nữa và cái ý định ấy làm chàng đau khổ. Tuy quả quyết vậy và tuy đã biết là sẽ theo đúng ý định, Trương vẫn nhận thấy mình tự ý xa Thu là vô lý, cũng vô lý như lúc này tự nhiên, không ai bắt cả, chàng đi dưới mưa, đầy đoa cho thân mình khổ.

Một cái biến có ánh đèn sáng làm Trương ngừng lại nhìn : « Phòng cho thuê ». Cánh cửa chấn song hé mở để lộ ra một con đường đi thẳng vào trong tối. Ở tận phía trong có ánh đèn lắp lánh qua lá cây ướt.

Trương lại bước đều đều. Chàng không rõ đã đi đến đâu. Tiếng cười nói ồn ào bên tai làm chàng quay nhìn sang bên phải. Qua cửa sổ, ở trên tường có treo những bức tranh và một cái bảng đen vẽ mấy cái bánh xe có răng cưa. Trương nhận ra là mình đã đi đến trường Bách nghệ. Tiếng cười dừa của bọn học trò sao chàng nghe thấy chán nản thế. Chàng đứng lại, tần tảo nhìn mấy cái bánh xe vẽ trên bảng đen và cố đoán xem nó là cái máy gì. Nhìn một lúc lâu, chàng rút ví và giơ ra ánh đèn để số tiền còn lại. Tất cả còn được năm đồng rưỡi. Chàng tự bảo :

— Phải đấy, tội quái gì về nhà. Năm đồng rưỡi, miễn là tìm chỗ nào xoàng.

Chàng nghĩ đến một nhà « xăm » ở gần vườn Bách thú. Tự nhiên chàng muốn tìm một chỗ nào rất xa nơi chàng ở cho có vẻ lạ lùng, và nhất là để về sau khỏi phải đi qua trong thấy luộn.

Trương đi rẽ về phía nhà thờ. Chàng bước nhanh hơn trước và từ lúc đó chàng có cái cảm

tưởng sắp phạm một tội gì. Những lần đi đêm trước, chàng không có cái cảm tưởng khôn chịu ấy bao giờ.

— Minh có làm hại đến ai đâu ? Vô lý hết sức.

Chàng cũng không thấy có cái lí hối hận như mọi lần : giờ chỉ là một sự bắt buộc không thể dừng được. Dì mài mới gặp xe ; chàng toan gọi thì lúc đó vừa đến giao nhau một người bạn làm nghề viết báo mà chàng thường莅 chơi. Chàng không dám cất tiếng gọi, sợ Lịch nhậm được tiếng mình.

Mưa có phao lại nặng hạt hơn trước. Trương ngủ ngon lên gác trọ của Linh. Cửa sổ ngồi, lộ ra một khoảng tường màu xanh nhạt có treo bức tranh lụa và một mẫu màu trắng đã rủ. Trương đoán Linh còn thức và đương ngồi làm việc. Chiếc cửa sổ có ánh sáng, như mờ ra cho Trương thấy — qua màn bụi mưa đêm — tất cả cái êm đềm nhạt nhẽo của cuộc đời. Lạ nhất là chàng thấy mình buồn bộ Linh. Chàng lầm bầm :

— Cuộc đời người ta sống chỉ có thể thôi à ?

Chàng cũng không hiểu tại sao chỉ có thể và có thể là thế nào, nhưng câu ấy chàng thấy rất đúng để tả cái cảm tưởng của chàng lúc đó.

Chiếc xe kéo đến nơi, Trương bước lên không mặc cả. Khi xe tới trước cửa phủ Toàn quyền, chàng bảo xe đỗ, trả tiền rồi đi chân vào trong vườn Bách thú.

Trước khi vào « xăm », Trương đưa mắt nhìn hai bên như sợ có người quen trông thấy. Người bồi chạy ra ; Trương lấy diệu bộ một tay chơi dã thạo, nét mặt cau có, hất hàm bảo người bồi :

— Gọi cho tôi bắt cứ người nào. Mau lên và mua cho tôi một chai rượu bia.

Nghĩ đến số tiền còn lại ít ỏi, Trương vội nói tiếp :

— Hay thôi đừng mua rượu nữa.

Chàng hầm hầm mở cửa như người tức giận điều gì. Tròng cái giường nệm trắng, Trương muốn ngả lưng xuống ngay rồi ngủ đi một giấc, không biết gì nữa. Có tiếng quả nấm quay ở cửa, chàng nói :

— Cứ vào.

Một lúc sau, Trương mới ngang lén. Người con gái chơi đêm và chàng nhau một lúc ; cái nhìn bối rối hơi ngạc nhiên, trong ngầm ý đồ hỏi cửa hía người khen Trương thốt nhở

đến lúc chàng và Thu nhau lần đầu sau khi đưa thư.

Đêm ấy, gần hai giờ sáng, chàng mới chợp mắt được một giấc. Lúc tỉnh dậy nhìn đồng hồ mới có ba giờ. Trương lấy làm lạ vì chàng tưởng mình đã ngủ được nhiều lắm ; chàng nhầm mắt cố ngủ lại nhưng biết trước là không sao ngủ được nữa.

Trương ngồi dậy, lung tung vào thành giường và lắng lại nghe. Ở ngoài mưa vẫn rả rích. Qua vài màn, chàng chăm chú nhìn chiếc lịch treo trên tường : lịch có chia cả ngày A và B. Chàng lầm bầm :

— Hai mươi giấc tôi, hâm một nửa đêm. Hôm nay hâm ba, chắc là có giảng.

Chàng buồn ngây đến những cảnh mưa trong giảng đến những quãng không rộng rãi mờ mờ và một cái bến đò ở rất xa với một con thuyền ngủ im dưới mưa... Liên miên chàng nghĩ đến Thu, giờ này chắc đương ngủ yên và cũng như đêm nào, bàn tay nàng đương đặt trên nền chăn trắng với mấy ngón tay thon dẹp dẽ soái và khẽ lèn xuống theo diệu thở. Trương đưa mắt nhìn người con gái nằm cạnh, hai tay bỗ xuôi, ngực đều đều lên xuống. Nàng cũng mặc một chiếc áo cánh lụa hơi giống chiếc áo cánh của Thu. Trương nằm xuống, gục đầu vào ngực cô gái, nhắm mắt lại muốn quên. Người con gái giật mình thức giấc, toan dậy Trương ra, nhưng nghĩ lại, chiều khách, nàng giơ tay nhẹ vuốt tóc Trương. Trương thầm nhủ :

— Không thể được... Minh không sao bỏ được Thu.

Mãi đến chiều, Trương mới về nhà. Chàng không thấy buồn lắm như chàng vẫn tưởng. Vừa đi chàng vừa lầm nhầm tính xem hôm nào tiện về quê để bán ngôi nhà cho bà bán Thuagi. Bà ấy muôn mua lầm, chắc sẽ được giá cao. Ngày mai chàng sẽ nói với bà chủ nhà để cuối tháng lên phô ở.

— Minh sẽ nói là mình đã khỏi bệnh, ra Hanoi đi học cho gần.

Chàng dự định xếp đặt cuộc đời mới của mình như một người vừa đi xa trở về. Khi qua vườn hấy cây hồng trắng nở nhiều hoa, chàng chọn ngắt một bông đẹp nhất. Lên tới buồng, chàng tìm cái cốc rót đầy nước rồi cầm bông hoa ngồi nhìn mê mải một lúc có cái cảm giác trong sạch, ngày thơ của một đứa trẻ lần đầu được nhìn một cảnh gì đẹp lắm.

Ăn xong, Trương đi ngủ ngay. Nệm chăn đậm ấy sao chàng thấy êm ái thế. Chàng co người kéo chăn lên tận cổ và nằm yên đợi giấc ngủ đến. Ngoài cửa sổ lấp lánh mấy ngôi sao. Chàng thi thoảng sấp ngủ ; những ngôi sao chàng thấy xa dần mờ hẳn đi và hiện ra hai con mắt đèn của Thu Hiob như nàng mặc áo tang, đội mấn, tóc bỗ xõa đi theo sau một chiếc áo quan và chính chàng lại nằm trong chiếc áo quan ấy, người chàng liệm toàn vải trắng. Phảng phất có mùi thơm của những vòng hoa. Trương ngủ diluc vào không biết.

Nhất Linh

(Còn nữa)

Vì sao ta phải

LUYỆN TẬP THÂN THỂ

Chính ta tự đào cái huyệt của ta bằng hàm răng
(L'homme creuse sa tombe avec ses dents)

NĂM THI mươi họa ta mới thấy một người chết vì đói, và chỉ ở nước Việt Nam nghèo khổ của ta mới có những dân cùn khù suối đói,

thân thể gây cảm yếu đuối vì thiếu thức ăn. Trái lại, ở trên thế giới, nhất là ở những nơi thành thị, xa hoa, đồ hôi, ngày ngày có đến hàng ngàn, hàng vạn người chết vì ăn nhiều quá, chết vì bội thực hoặc chết vì bị tè độc.

Không phải chỉ ở trong cái xã hội trưởng giả của ta mà thôi, cho đến ở các nước văn minh nà, nhiều người vẫn tưởng rằng chỉ cần ăn thật nhều những chất thật ngon, thật bồ vào trong thân thể, thân rời lỵ khắc sê mãi mãi khỏe mạnh, sung sướng và sống lâu.

Bỗn danh răng người muốn sống thì cần phải ăn và muốn mạnh mẽ hơn người thì phải tụt tim cách mà bồ đường nhưng các ngài có ngờ đâu rằng muôn cho những đồ ăn trở nên những chất bồ nuôi thân thể, thi không phải chỉ ăn vào là đã, còn cần phải làm sao cho các thức ăn đó tiêu hóa và bền thành chất bồ mới được.

Không những vậy, mỗi khi ăn vào một thức gì, có phải là tất cả mọi trâm phán trăm thức ăn đó dàn biến cả vào mìn để nuôi thân thể đâu; sự thực thi trong đó

họa chẳng có độ mõi phần mươi là hoàn toàn có ích cho sự sống, còn chia phần chỉ toàn là những chất độc nguy hiểm, làm hại đến sức khỏe dễ như bốn, và điều cần nhất là ta phải lồng ra ngoài ngay lập tức sau khi đã tạm chứa nó vào trong người.

Nói tóm lại, hằng ngày chỉ lím những món thật ngon thật bồ mà ăi không phải là đà. Đời cho thân thể tiêu thụ hoàn toàn tất cả những thức ăn đó cũng vẫn chưa đủ, điều cần nhất là ta phải luôn luôn đề ý để phòng chống lại với sự tích độc lác nào cũng rình ở bên cạnh để làm cho ta đau yếu.

Chính thực ra thi tạo-hóa thỉnh thoảng vẫn giúp các ngài chống lại với kẻ thù vô hình đó, nếu các ngài không để ý tới nó. Những sự ngừa ngay, lở loét ở ngoài da, những cái nhọt đầu đanh mọc ra mỗi khi mùa hè tới, hoặc thỉnh thoảng những trận sốt lên gần 40 độ, đều là những sự may mắn mà tạo-hóa đã giáp các ngài để cho những chất độc nguy hiểm tiết ra ngoài.

Song le, nếu chỉ đợi những cái may mắn trời cho thi thật không chắc chút nào; mà những

khi nó đến nghĩa là những khi các ngài được lở loét, ngừa ngay, được những cái nhọt mọc ra ở dưới móng hoặc ở hai bên đùi, hay là những khi các ngài được « may mắn » sốt nầm liệt giường liệt chiếu độ vài ngày, thi hán các ngài cũng chẳng lây gi làm thích cho lắm.

Vậy thi có một cách giản tiện nhất là các ngài hãy đi trước cái ý muốn của tạo-hóa, và hằng ngày tự mình tìm cách lồng hết những chất độc ra ngoài. Maon vậy, chỉ có một cách là các ngài phải theo cho thật đúng mực điều về sinh thường thức, mà điều cần nhất là phải chuyên cần luyện tập thân thể.

Luyện tập thân thể giúp cho tiêu hóa được dễ dàng và hằng ngày bóp ép bộ ruột để tống thật nhanh những cặn bã của đồ ăn ra ngoài; bệnh lười của ruột sẽ tránh được vì bệnh táo sẽ không bao giờ tới.

Sự vận động mạnh mẽ của các bắp thịt làm cho các mạch máu được lưu thông và hằng ngày làm cho những hơi thở tự ở trong những thời tiết phải tiết cả ra ngoài. Không những vậy, sự vận động còn làm cho mồ hôi chảy ra như tắm, và làm chảy theo ra tất cả những chất độc ở dưới lớp da. Ngoài ra, hô hấp mạnh mẽ trong những khi luyện tập thân thể còn mang vào trong phổi một số đường khí đồi dào, làm cho máu có nhiều hạt đỗ, và

khi thở ra, mang ra ngoài tất cả những thán khí các chất độc, bẩn mà máu đã lượm nhất ở khắp các bộ phận trong người. Tóm lại, chỉ riêng một sự luyện tập thân thể hằng ngày cũng đã đủ mang cả ra ngoài một phần lớn những chất độc chứa ở trong.

Ngoài ra, ta còn nhiều điều vui sinh khác phải theo nứa mà tôi sẽ nói trong một số sau dưới cái đề mục « Vệ sinh thể dục » (l'hygiène culturiste),

Thân thể phải được luôn luôn trong sạch, không bao giờ bị tích độc, phổi lúc nào cũng nhẹ nhàng khoan khoái, tinh táo; đó là nguồn chính của mọi sự hăng hái, vui vẻ của trí phán đầu và lòng yêu nhân loại của loài người.

NGUYỄN-HỢP-VĂN

TIN VAN...

VĂN cua LÊTA

CÁI câu chuyện khắng khít xảy ra trong đám cưới & Yêu Phụ độ nào đã làm nào động dư luận.

Báo hằng ngày đăng tin.

Báo hằng tuần bàn luận.

Đeo con cúc cũng phải mở miệng. Nghĩa là cả đến báo Dông Pháp cũng làm duyên bằng mấy hàng chữ vô duyên.

Tổng pháo nổ đã lâu lắm.

Nhưng tiếng vang hãy còn. Ấy là nói theo nghĩa bóng.

Câu chuyện vẫn còn được nhắc nhở đến.

Những người đàn bà chán rồi vẫn có việc cao hàng giờ ngồi lê đỗi mách..

Và một tuần báo ở Hà-nội vẫn có có vấn đề in dày bõa, năm cột báo. Đó là Hà-nội tân văn.

Trong Hà-nội-tân-văn số 17 tỏ ra sốt sắng với chuyện này một cách đặc biệt.

Ông Thẩm Chí « hoi chú ý » đến cái đám cưới ấy và Hm #uxec một câu đầu đề cũng hơi hóm hỉnh : « Tiễn học lě, hận học đón đầu ».

Ông họa sĩ vô danh ở trang sau, vẽ một bức tranh khôi hài cũng hơi buồn cười.

Ông Lưu-trong-Lư, sáu sắc hơn, và cũng lão thâm hơn, tìm được cái nghĩa thi thoảng trong sự lạy. Ông còn bảo sự lạy là cái bấy của người thiên cõ và nói cái lý sự ấy một cách trình trọng. Nhưng ta nên lúh ý đê nhận rằng ông nói mỉa mai.

Trong Hà-nội - tân - văn còn một người đàn bà. Cô Hàng Pauvret.

Cô nha-éo cô không chịu im tiếng.

Cô Hàng Pauvret nói chuyện bằng thư cao một người béo gai ở Bắc Kinh.

Ta nên sự rằng cô bạn Bé - liều thế nào cũng sẽ trả lời.

Lo xa hơn, ta nên đợi cả những bức thư trả lời cái bức thư trả lời k'a ..

Đều bì ho đũ và đợt chuyện thi phải biết !

Báo Dông-pháp hồi này cố gắng trông thấy. Trang thể theo, trang thanh niên, trang chiến tranh, trang chiếu bóng..

Hoạt động là lùng.

Bộ biên tập là cả một đội hăng hái, mạnh bạo chia tay nhau chỉ huy, điều khôn, lồ chức, chấn chỉnh... v.v.v

Kết quả thấy rồi ; sự ngờ ngẩn hiện ra nhiều bình và nhiều tệ

Người ta tự hỏi chẳng biết Dông-Pháp kén đâu được những tay búa bát đặc biệt thế.

Bởi vì, ta nên nhận rõ điều ấy, sự kén chọn quả thực rất khôn khéo trong lò soạn. Ông văn sĩ nào cũng có những tài năng ; ngang nhau.

Ngờ ngẩn, lõ mang, dờ dẫn, thiên cõ, ngô nghê.

Bộ tham mưu ấy dùng để giúp sức ông chủ báo.

Nhờ có ông Bút sắt ở Ha-nội tân văn mách, tôi được đọc mấy câu sau đây của ông Huyền son trong Dông-Pháp mà tôi bỗ qua.

Đoạn ấy là kiều mầu thứ vào thân yêu của những phu chương chiếu bóng của Dông-Pháp :

...Nếu một « dán keng » mà mìn « lòn » một « nã dán keng » thi cái việc « cho ra » một cái thư lụ giời thiện và khen ngợi đảo.

Nếu đảo « cảm » là « nước ngọt » không cần phải dài dòng vẫn tự.

...Từ Mỹ đến Pháp, cách « lòn đảo » đã hơi khác lì lì, và nó cũng tương tự như rách « lòn mèng » (hỗn xưa) « dán keng » Hà thành.

Qua Pháp đến Hà-nội, cách « lòn đảo » lại khác hẳn vì bắng giờ dán keng của Hà thành hoa.. lò « lòn đảo » bằng cách lợi dụng. Họ không tán nhau ngoài đường như dân may nước nứa. (Dông-Pháp, 24 April).

Không như dân may nước. Cố như ông Huyền Son chờ gì thi cũng quá tội.

LÊ SA

DOCTEUR
NG. - MANH - THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
8-9 Avenue du Grand Boulevard
Téléphone 1-820

Médecins générale et infantile
Dermato - vénérologie
Rayons X - Rayons U-V et L-R
Diathermie - Opales Courtes
Courants Galvanico - Paradiques

CONSULTATIONS
Matin : 8h. à 11h.
Soir : 18h. à 19h.

Kết quả

Giai Thuởng Văn Chương

của TỰ LỰC VĂN ĐOÀN 1939

Đáng lẽ kết quả của Giải thưởng Văn chương Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 đã tuyên bố trong tháng Avril trước. Nhưng trong tháng ấy, NGÀY NAY bị tạm đình bản, nên đến nay mới tuyên bố được. Ngày 4 Avril 1940, ban Giám khảo của Tự Lực Văn Đoàn đã họp ở tòa báo Ngày Nay để định giải thưởng. Sau hai ngày bàn cãi và lựa chọn, ban Giám khảo đã định các giải thưởng như sau này : Về tiêu thuyết, kịch, phóng sự, ban Giám khảo, sau khi xem xét kỹ càng và cân nhắc giá trị, của tất cả các tác phẩm dự thi, còn giữ lại bốn quyền tiêu thuyết, trong ý ban Giám khảo, là xứng đáng được giải. Bốn quyền đó là : Cái nhà gạch, Tan tác, Lam lê và Rặng đồng.

Nhưng giải thưởng văn chương của Tự Lực Văn Đoàn vốn có một, không thể cùng tặng cả bốn tác phẩm được. Ban giám khảo bèn bỏ phiếu kín để định hơn kém Kết quả cuộc bỏ phiếu như sau :

1. — Hai quyền « Cái nhà gạch » và « Lam lê » được một số phiếu bầu nhất ngang nhau (*ters ex-equo*). Vàng :

Giải thưởng tiêu thuyết của Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 :

a) LAM LÊ, TIỀU THUYẾT CỦA MẠNH PHÚ TƯ.

b) CÁI NHÀ GẠCH, TIỀU THUYẾT CỦA KIM HÀ.

Số tiền tặng thưởng năm 1939 là 2000đ. sẽ chia mỗi tác phẩm 100đ.

II) Về thơ ca, sau khi xem xét, ban giám khảo còn giữ lại hai tập thơ : Bắc tranh quê, của cô Anh thơ, và Nghẹn Ngào, của Tế Hanh, là hai tập được ban giám khảo đặc biệt chú ý. Muôn khuyễn khích phái nữ lưu, ban giám khảo định tặng riêng tác giả tập Bắc tranh quê một số tiền là 30\$. Còn đối với tập thơ Nghẹn Ngào, nếu tác giả bằng lòng, sẽ lựa các bài đăng trên báo Ngày Nay, để đọc giả thưởng thức.

Ngoài các tác phẩm kể trên này, còn một số tác phẩm được ban giám khảo

chú ý và khen tặng trên giấy, và giấy đó sẽ gửi riêng cho các tác giả.

Giải thưởng sẽ tặng trong một tiệc trà có mời đủ các bạn đã được giải của T. L. V. Đ từ trước đến nay tới dự.

Chú ý : Các bạn muốn lấy lại bản thảo dự thi nên viết thư nhắc lại tên và địa chỉ đề tiệm gửi, hoặc lại tòa soạn N. N. mà lấy lại.

BAN GIÁM KHẢO CỦA GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG T. L. V. Đ. NĂM 1939

NHỮNG TÁC PHẨM DỰ THÍ GIẢI THƯỞNG VĂN CHƯƠNG TỰ LỰC VĂN ĐOÀN 1939

TUY tình hình quốc tế và trong nước từ giữa năm 1939 đến nay không tạo nên một không khí thích hợp và lợi cho sự sáng tác về các nghệ thuật, số các tác phẩm gửi đến dự thi giải thưởng văn chương của Tự Lực Văn Đoàn năm 1939 nhiều hơn hết cả trong hai giải thưởng 1937 và 1938 trước. Trong số đó, tiêu thuyết và thơ ca chiếm gần hết, còn thì là kịch, phóng sự, cổ tích, v.v. Tiêu thuyết và thơ ca là hai loại được các nhà văn hoan nghênh nhất và ngang nhau, còn kịch với phóng sự gửi đến dự thi, lần này có phần kém hai lần trước. Một điều đáng tiếc nữa là trong số tác phẩm nào về các loại như phê bình, khảo cứu hay tư tưởng, tuy rằng điều lệ rộng rãi của giải thưởng T. L. V. Đ. đã định sẽ tặng giải cho « tác phẩm sáng tạo nào hay nhất, bắt cứ về loại gì ».

Tuy vậy, số tác phẩm rất nhiều gửi đến dự thi lần này dù rõ rệt vẫn chương được nhiều người yêu mến, và những sự sốt sắng có sức áy sẽ tạo được cho nước nhà một nền văn phong phú và dồi dào: đó là cái hy vọng lớn lao nhất của Tự Lực Văn Đoàn.

Tiêu thuyết, kịch và phóng sự

Xem hết cả các tiêu thuyết dự thi lần này, người đọc có một cảm tưởng bao quát rất phản hồi và hy vọng cho nền văn nước ta: là những tác giả đó, bây giờ đã vượt được qua khỏi những sai lầm vẫn có đến nay: bao nhiêu những cái sáo, trong cốt truyện cũng như trong cách viết, bao nhiêu những lề lối, những mánh khóc săn, các tác giả ấy phần nhiều đã bỏ được hết. Vài nhà văn đã có can đảm tự là mình, đã thành thực và thẳng thắn trong khi viết. Một bước dài đã tiến, ở chỗ nhiều tiêu-thuyết-gia không bắt buộc sự thực phải theo chiều đè bày tỏ một ý tưởng viễn vông nữa, nhưng biết nhìn xét sự thực của cuộc đời để tìm ra cái bài học.

Tuy vậy, người đọc còn phải phàn nán rằng ít có những nhà văn tỏ rõ một tha thiết rung động trong lúc viết. Rất ít trong số đó tỏ ra viết vì một sự cảm động thật của tâm hồn, vì cái « cần dùng phải viết », là cái điểm quan trọng nhất trong nghề văn; hay còn nhiều tác giả viết văn vì cái mà họ tưởng là danh vọng của nghề văn, và bởi phần nhiều là những người mới bắt

dầu viết, nên họ cũng không có cả cái khéo léo của một tay nghề, nhiều lúc có thể che đậy được sự dửng dưng nguyên bản của họ, kè la nghệ sĩ, đôi với cuộc đời.

Nhưng chúng ta cũng không nên khắt khe quá. Tiêu thuyết là một loại văn mới có trong văn chương ta, và kè gần đây, thì sự tiến bộ cũng đã rõ rệt và đáng hy vọng lắm. Vì đó là một loại văn cần đến nhiều kinh nghiệm nhất, kè cả về phần người viết lẫn người đọc. Mà kè về riêng một người, trừ phi là một thiên tài, còn ít khi một tiêu thuyết gia viết tác phẩm đầu hay ngay: phần nhiều những tuyệt phẩm của một nhà văn đều ra đời vào quãng chín chín nhất của đời nhà văn ấy, nghĩa là quãng từ ba mươi trở đi. Tiêu thuyết của văn chương ta hiện giờ mới là vào quãng bắt đầu, và những kết quả, so với các nước láng giềng, cũng đã đủ khiến cho chúng ta mừng và tin tưởng.

Cuốn « Cái nhà gạch » là một truyện về giai cấp nghèo khổ và thí thayền, hay những người làm công nho nhỏ, tất cả những dân hèn kém ở dãy các ngoại ô của thành phố, và vẫn giữ nguyên những tính cách nòi giống đặc biệt của người mình. Tác giả « Cái nhà gạch » có cái đặc sắc này, là không phải là một nhà

văn, theo nghĩa hẹp của tiếng ấy. Tác giả chỉ quan sát và trình bày cái hoàn cảnh trong ấy tác giả sống, một cách thành thực, nhiều lúc đến sống sượng và vụng về.

Nhưng cũng có khi vẽ nêu nương bức tranh biêt bao hoạt động và màu sắc, đầy sự thực và sôi nổi sự sống. Tất cả những nhân vật, giản dị như các nhân vật hàng ngày, và không có gì là khác thường, của « Cái nhà gạch » đều được tả với những vẻ riêng, đáng yêu, cùi chỉ, và lời nói của từ 15 người; những tình cảm cung chấn thật, không bị chút vẩn chướng nào làm sứt lạc, khiết hoạt động những vai chính, mà tác giả là một, tự trình bày trước mắt chúng ta với cái xấu tốt của họ, giản dị và thay đổi như họ vẫn sống, trong cái bụi của những xóm nhà ngoại ô. Không một lý thuyết, một luận đê nào cả, không có van chương nữa: đó là hình ảnh của một cuộc đời, những cái vul, buôn, những nỗi mừng, lo có thể là nhỏ nực đối với người khác, nhưng mà họ mến yêu vì là những cảm giác của chính họ, cuộc đời của một dạng người trong xã hội, lần đầu được phác họa một cách linh hoạt như thế.

Chỉ trong cách viết, cách xếp đặt câu và dùng chữ, tác giả « Cái nhà gạch » còn to nhiều chỗ vụng

THACH LAM

(Xem tiếp trang sau)

về, nhiều chỗ thừa quá. Những lối ấy, người ta mong tác giả sau dần có thể tránh được, một khi quen nghe và trở nên chắc chắn hơn.

« LÀM LÊ » của tác giả Mạnh Phá Tú là một bức tranh của cuộc đời thường có ở thôn quê: cái đời lẽ mòn của một cô gái quê hiền lành, đầy những bức tức và khò sô bị giữ lại. Ngoài bút của tác giả cũng giữ gìn và cẩn thận như thế. Một nỗi đau thương âm thầm trong câu chuyện từ đầu đến cuối. Nhiều nhân vật là một sự thành công đích đáng: bà mẹ vợ cả, người vợ cả, và người chồng, được quan sát rất đúng từ dang diệu cho đến tâm lý. Nhưng người đó vẫn sống chung quanh ta, mà mỗi bước đi chúng ta có thể gặp. Tác giả, trong truyện này, đã tránh được cái nguy mà nhiều nhà văn mắc phải: là khiến lòng thương trộn thành sáu, và lợi dụng tình thế sẵn để cảm động người đọc. Tác giả tỏ ra một nhà văn có mục thước, đứng đắn, và làm chủ ngồi bút của mình.

Văn của Lèm Lê gõ ghê và gõ rõa rất công phu, hợp với cốt truyện. Nhưng cái mà chúng ta trách tác giả chính là ở những cái hay của tác giả mà ra: ấy chính là thiếu sự phóng túng, sự dồi dào, thiếu cai rung đồng ngầm ngầm dưới câu văn, như nguồn suối yên lặng chảy trong nội cõi.

Hai cuốn tiểu thuyết khác, TAN TÁC và RẠNG ĐÔNG, đều có những đặc điểm đáng chú ý. Cuốn Tan Tác lự tay một người thơ, hình như thế, viết lầy, và cũng là đời một người thơ Vẫn không chắt chuốt, ngập ngừng và vụng như bén tay to cầm chiếc kim nhỏ, nhưng có một sự cung cấp không ngờ, một sức mạnh gần như hoang dại. Người ta lấy làm lạ, và mỉm rằng một người thơ miền Hậu-giang ở Nam-kỳ đã viết được một tác phẩm như thế. Bấy giờ được những cái đó phải có tài năng, nhưng tiếc thay tác

giả Tan Tác, ở nhiều chỗ trong cách xếp đặt và hành văn, hẵn còn tỏ ra non vụng; có lẽ tác giả chưa quen với nghề viết.

Nội trong bốn tác giả được ban giám khảo chú ý, có lẽ tác giả Rạng Đông là người có nhiều đức tính của một nhà văn nhất. Tác giả biết cách viết, biết cách bày tỏ, và nhất là biết suy xét và quan sát chính mình. Cái tâm lý của Rạng Đông rất đúng, và nhiều lúc tỏ ra tinh vi và sâu sắc nữa; nói đến mình bao giờ cũng khó, và tác giả Rạng Đông đã có khi vượt được sự khó ấy. Nhưng tác giả Rạng Đông lại mắc một cái lật lầm sai lạc hết cả những cái hay trên kia: là tác giả có những cái kiêu vọng về sự bầy lỗ một luận đề, mà lại chưa đủ thành thạo để nêu rõ cái luận đề ấy. Tác giả không phải viết Rạng Đông vì chú ý đến hành vi hay tâm lý của các nhân vật, nhưng chỉ cốt vì muốn trình bày một luận đề về gia đình giáo dục. Tác giả đã không được thành công, và vì thế, đã làm giảm mất giá trị nghệ thuật của tác phẩm.

Ngoài bốn cuốn tiểu thuyết ấy, còn nhiều tác phẩm, không được hoàn toàn, tất nhiên, nhưng cũng có nhiều đặc điểm đáng chú ý và chứng tỏ những tài năng đang nẩy nở. Kịch có bốn, năm bản, nhưng chúng tôi phải nhận rằng còn kén về giá trị, nếu không phỏng theo các bản kịch Paap.

Sau hết, chúng tôi phải nói đến hai loại văn mới của hai tác giả rất có hy vọng: ấy là lối ký-sự N. T. T. L. của V. L. T., và lối truyện cổ tích của C. K. Tác giả sau này đã có nhiều ý rất mới lạ, trong một lối văn phỏng khoáng và rộng rãi, và sẽ đến một tương lai rực rỡ nếu cứ vững theo con đường ấy.

THẠCH LAM

Trong số sau:

Những thơ ca dự thi,
của NHẤT LINH.

Hanoi

36 phò phường

(Tiếp theo trang 5)

Những thứ rất là tầm thường, rất là giản dị mà đã gần như sao lát sinh ra được摹拟 vị rồng như thế? Ai là người đầu tiên đã nghĩ ra bún chả? Người đó đáng được chúng ta nhớ ơn và kính trọng ngang, hay là hơn, với người tạo nên được tác phẩm văn chương... Có lẽ người ta còn làm ích cho nhân loại hơn người này nữa. Tặc thay tên người tài tử đó thất truyền, để không kể liệt được vào cái sò vàng của những danh nhân a thực vi đạo».

Thứ bún đè áo bún chả, sơi mảnh và cuộn lồng lá mỏng, khác với cáo thứ bún thường. Chả phải thịt ba chỉ, mà phải dùng cặp tre tươi nướng mới neon. Quál, sao cái nước chấm của các hàng bún chả neon thế! Có lẽ vì họ dùng nước mắm hăng vừa, nghĩa là không mặn, pha với dấm cũng hăng vừa, nghĩa là không quá chua, cho nên thành ngọt chung. Nước chấm ấy mà thêm thêm mấy gọt tranh vào thì tuyệt: có thể thấm nhuần đượ: cả bún, cả rau, cả chả mà không mặn, không chát, không gắt như nước chấm của nhà

Nhưng bún chả Hanoi đặc biệt có lẽ vì cái rau húng Láng. Vì chỉ có rau húng ở Láng là có mùi vị húng, đậm tròn chỗ đất khác, sớm chậm rồi cũng đỡ, ra mùi đặc hắc (Viết đến đây tôi lại nhớ đến bún Tú Mỡ, thường mời bạn húp ăn và thường khoe là mình ăn dứt ngay trong rừng húng). Tuy cho nên bún chả thì phải là bún chả Hanoi mới đủ vị cho người thường thức, và phải là bún chả xưa vẫn ngồi trước cửa Bạch Mã, hàng Buôn mới là bún húng ngọt. (Tất nhiên còn nhiều các hàng khác ở phố khác cũng ngọt chẳng kém, nhưng tống tẩm chưa nổi đó thôi.)

Phụ thêm vào phở.

Trong số trước, nói về phở, tôi còn quên không nhắc tới những sự thay đổi mới đây ở cái quái đặc biệt đó. Ngay rằng thay đổi là tóm bộ, có người đã bỏ phở cũ, làm vị phở già. Nhưng sự cải cách ấy chung như không được hoan nghênh.

Có người khác rút rẽ hơn, chỉ thay đổi một vài thứ giá vị: người thi thêm vị húng lầu (như gánh phở phổ Mới hồi năm 1926), kẻ thi thêm dầu vừng và đậu phụ. Họ mệnh danh cái phở như thế là phở cải lương.

Nhưng cái thứ phở thay đổi cũng có như cải lương, chèo Bè nguyên tuồng, chèo cò thi bay, chứ đã pha cải lương vào lá bàng toét. Cái chung muốn cải cách, thì đề nguyên vị, mà cách làm tinh vi hơn lên. Cái nội dung và thè tài vẫn cũ, mà tinh thần thi ngày một sắc sảo thêm vào.

Ké viết bài này vẫn trung thành với lối phở, dù là cũng như ta nghe tuồng, chèo giữ đúng đên xưa.

Thạch Lam.

Bắt đầu từ kỳ sau, báo Ngày Nay của chúng ta sẽ in ở nhà - in Ngày Nay. Đề cùng đọc giả chia vui Ngày Nay xin ra một câu đố, và đặt ra ba giải thưởng.

Gái nhất: Một năm báo Ngày Nay và một cuốn sách hiện của nhà xuất bản D. N.

Gái nhì: Nửa năm báo Ngày Nay và một cuốn sách

Gái ba: Nửa năm báo Ngày Nay Câu đố ra:

Ngày-nay ngày-nay in nhà-in nhà.

Ngày Nay

XẢO GÂN

(Tiếp theo trang 5)

Bắc-kỳ gọi người Tàu là «chú» và người Nam-kỳ xung hô là khách trú hàn? Chính người Annam mình cũng đã trưởng thành bằng chữ «chú» ở chè khéch trú mà ra. Nhưng sự thực thì chỉ vì ngày xưa nước Tàu kiêu căng bắt người nước ta phải đổi đổi người nước họ theo tình «thác đít» (việc này có chép trong Bắc sử và Nam sử), nghĩa là người nước mình phải kiêng cùi giữ phận cháu. Chữ chủ đã lưu truyền từ thời bắc thuộc cho tới ngày nay, tuy chẳng còn thúc diệt gi, người nhà quê ta vẫn cứ green miệng mà gọi người Tàu là «chú khách».

Có thể thói, chữ chẳng có «quốc chủ», khách chủ» bao giờ.

Còn nữa: «Đan ông Đông kinh (Hanoi) thi mặc áo đen da, dài đến đầu gót, đầu đội khăn đoạn đen, gọi là khăn ván si, có áo dài đen gọi là áo ván si hay áo triều minh». Không, người Đông kinh chúng tôi chẳng gọi cái khăn «đoạn» là khăn van si bao giờ. Cái áo dài đen cũng vậy, nó chỉ là cái áo dài đen mà thôi. Nó có từ đời Minh thục dày, nhưng chúng tôi không gọi nó là áo triều Minh.

Lại nữa: «Người Annam nhất là dân bà, rât thích ăn trầu, thèm ra rắng đèn lợ. Biết bao nhiêu người Âu đã viết thế, nay ông Trương Dục lập lại một lần nữa; hoặc giả ông ấy chép trong sách của người Âu cũng chưa biết chừng. Không, người Annam nhoêm rắng, rắng mới đei, chứ không phải vì họ ăn trầu mà rắng đèn!

Điều mà ông Trương Dục cho là kỳ quặc nhất là điều này: «Người Annam cũng theo người Trung hoa mà ăn tết âm lịch».

Nhưng điều mà tôi cho là kỳ quặc nhất lại là điều này: «Những giao viên Hoa kiều sang dạy học bên Annam, ngoài ván bảng mình ở trường nước ra, còn phải qua một kỳ thi có trắc nghiệm mới được phép dạy. Nhưng chả khéo Hán văn không phải là người Tàu mà lại là người Annam, vì thế nên ra đề mục giảng hết lối khoa cử Tiễn Thanh».

Cái gì mà kỳ quặc thế? Vì ông Trương Dục đã chép câu ấy ở pho sách cõi nào thế?

Viết thế mà tờ báo hằng ngày của người mình cho là khá «tinh xác» đây!

K.H.

Một nguồn lợi vĩnh viễn

Nhà thuốc danh tiếng nhất ở Saigon là «TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG» số 32 đường Cat Ba.

Nhà thuốc này bao-chế và phát-bánh thuốc cty Nguyễn-an-Cư.

Bà có bón mít trán nhà Bại-lý ở khắp Nam-kỳ và Trung-kỳ rồi; nay mở cửa hàng-bán ở Bắc-ông, dùng được thuốc cty Nguyễn-an-Cư cho phong tiện, nên TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG định cặt thêm trong địa phận Bắc-kỳ mỗi tỉnh một Bại-lý.

Thuốc cty Nguyễn-an-Cư là thuốc hay có tiếng, Bại-lý ở các tỉnh nhỏ mỗi tháng cũng có lợi bạc trăm.

Có người nhà định cho mỗi tỉnh một Bại-lý đỗ-quyến, vậy như vầy nào muốn làm thi xin viết thư thương-vợng từ đây.

Thư để cho:

Monsieur Le Directeur de
TAM-KÝ-DƯỢC-PHÒNG

32 Rue Cat-nat — SAIGON

CÓ CỨNG MÓI ĐÚ'NG ĐẦU GIÓ

Vợ chồng

DÙA trẻ lớn dần lên, và điều người ta thường lo cho hẵn trước nhất, là cưới vợ cho bần.

Nhưng lấy vợ bây giờ không phải là một việc dễ như đi ăn cao lầu hay khoác cái áo dài nữa.

Ngày xưa thì có lẽ thế thật. Con trai con gái lấy nhau, nhưng thực ra là hai họ lấy nhau. Chúng nó bằng đôi phải lứa hay không, chúng có bằng lòng nhau hay không, cái vật ấy không quan hệ gì cho lắm. Mẫu là cha

sức đề mua hạnh phúc chung, cho thân mình và cho con cái.

Điều kiện cuộc hôn phối.

Ngày xưa, lên hai bay lên ba, bay ngày ngô dở dại dở khôn, vào có thể lấy vợ, lấy chồng được như thường. Bây giờ không có thể gán dì quá như vậy được. Luật ta đã theo gương luật nước Pháp, và định rằng con trai phải đầy 18 tuổi, và con gái phải đầy 15 tuổi mới được kết hôn. Luật định như vậy là vì ngã đến già định riêng của đôi lứa, muốn cho họ đủ trí khôn để mà quyết định. Chứ nhầm mắt gả bán như ngày xưa thì thật không khác gì đem hai khúc gỗ gõ vào nó mà bảo rằng: «Chúng bay từ nay là vợ là chồng rồi, hiểu chưa?»

Chúng nó mà hiểu được kè cũng hơi khó. Vì thế, bao nhiêu tệ nhũng của sự tảo hôn sinh ra: chê chồng, chê vợ, hoặc vợ chồng làm khờ nhau suốt đời. Có người đàn bà lấy phải anh có bệnh điên cuồng, vừa cầm vừa điếc, y như lấy phải một cái tội, ấy thế mà dành phải chịu ngậm bồ hòn. Vợ có cố thoát ly, thì mang tiếng là gái lồn chồng, là phường dì rặc, mà còn cố phụng sự anh chàng nửa người nửa ngon kia thì được danh thơm lây lùng.

Một điều kiện nữa, cần phải có của sự giá thú, là vợ phải là gái và chồng là trai. Điều kiện này dĩ nhiên quá, nên luật không thấy nói đến. Nhưng có lẽ luật tướng lầm, vì ở xã hội này, nhiều sự vô lý xảy ra lắm, và một anh ái nam ái nữ ta vẫn có thể thấy đường hoàng lấy vợ và đường hoàng có con nữa, mới chết chửi! Song thật là cực nhục cho người vợ.

Các điều cấm.

Ngoài những điều kiện chung kể trên, muốn lấy vợ lấy chồng còn cần phải ở ngoài vài điều cấm đoán nữa.

Đầu thứ nhất là hai bên không được có họ gần với nhau. Nhưng thế nào là họ gần? Luật ta với

luật Pháp hơi khác nhau ở chỗ này. Luật Pháp chú trọng về cả hai bên nội-ngoại của đôi lứa và luật ta thì thiên về bên nội hơn.

Nhưng cả hai thứ luật đều đồng ý cấm thân thuộc về trực hệ không được lấy nhau. Nói một cách dễ hiểu hơn, cha mẹ, ông bà không lấy được con cháu, đầu là con chính, con hoang hay con nuôi cũng vậy.

Về hàng hệ, thì luật Annam cấm những người sau đây kết hôn với nhau:

1.) Anh em chị em đồng phu đồng mẫu hay không cũng thế,

hoặc lấy lão nhau, hoặc lấy anh em chị em nuôi

2.) Chị dâu em dâu với em chồng, anh chồng.

3.) Chú, bác, cậu với cháu gái, cô, dì với cháu trai.

4.) Bác hay thím với cháu chồng.

5.) Anh em với chị em con chú con bác, con cậu, con cô, con dì, cả hai bên nội ngoại, anh em chị em, cháu chú cháu bác, cháu cô về bên nội.

6.) Anh em họ với chị em họ đồng tộc.

Có người tò mò hỏi: «Tại làm sao những người có họ gần với nhau lại không lấy được nhau?», và có người đã nghĩ sẵn câu trả lời.

Họ nêu ra hai cớ. Một là vì nếu hai người có họ gần với nhau, nói giống sẽ yếu ớt dần đi; con cái thường sinh ra lâm bệnh tật như điếc, bệnh điên hay bệnh

dòng kinh. Hay là vì luân lý: người có họ với nhau thường sống cạnh nhau, lâm khi cùng sống trong một nhà; nếu có thể ấy nhau được sẽ sinh ra nhiều chuyện rắc rối.

Nhưng ta cũng nên biết vậy thôi. Vì ở bên nước Á-rập chẳng hạn và nhiều nước khác nữa, anh em lấy nhau, chị dâu em dâu lấy em chồng anh chồng là việc thường như cơm bữa, mà nói giống họ cũng chưa đến nỗi hóa điếc hay hóa điên cả. Còn nếu chỉ vì sống cạnh nhau mà không thể lấy nhau được, thì cũng nên cấm những người thuê chung một nhà lấy nhau mới phải.

Thực ra, thì tục lệ, tập quán trong nước là nguyên nhân của sự cấm đoán kia, cũng như đã là nguyên nhân của sự cấm đoán khác. Và ở đây, luật lệ chỉ là sự phản chiếu của luân lý hiện hành trong xã hội mà thôi.

Xin nhắc lại: luân lý hiện hành trong xã hội, vì ngay ở nước ta, không phải ở thời đại nào sự cấm đoán kia cũng có cả. Võ đời nhà Trần, vua và thân thích thường lấy lẫn nhau, vì họ sợ ngoại thích vào cướp mất quyền binh; như vậy, chưa chắc những

cuộc lương duyên ấy đã trái với luân lý thời ấy, và chưa chắc các vị vua chúa nhà Trần đều mắc bệnh điên cuồng hết cả.

(Còn nữa)

T. Văn

QUẦN ÁO TRẺ CON

VĨNH LONG

53, Rue de la Citadelle, Hanoi

Kiểu mới mùa hè

1940

Bán buôn bán lẻ

Con Khi Độc

(Tiếp theo trang 9)

Bim! uống rượu kỵ say mềm phai
một vật vô giác, rồi đến lúc ấy
thì...

Hans ngừng kè kè kéo hơi xi
gà. Tôi hỏi :

— Đến lúc ấy thì...

— Đến lúc ấy thì Bertran tự tay
giết con vật, còn tôi thì ra bờ bờ đi
đạo một lúc chờ. Vì đó là việc
riêng của Bertran. Lúc tôi trở về thì
con kinh độc chết rồi, còn Bertran
thì đang chết dần trên mình nó,
nhưng dấu chấn cũng vẫn cười,
cười nhẹ nhàng, không tiếng kêu
và cũng không lấy làm mâu
nguyên. Vậy mà anh vẫn biết
mực độ sức mạnh của giông khi
độc đẩy nó — khác nào bên bảy
bên một nếu đem so với sức
người. Mặc dù; Bertran cũng
đã giết chết Bim, giết bằng thứ
khi giờ tay không mà trời cho
nó. Đó mới là điều dị kỳ

Những tiếng ầm ỹ kinh khủng
lúc đó lại nồi lên trong cái
chuồng.

— A hai! người anh em lại
nhieu tinh nóng trong người
quá. Im đi! chú mày!

Hans nói rồi lại lùi huỷt thành
thú tiếng ngay biêm và kéo dài.
Tức thì có tiếng con vật lực
luống ở trong chuồng ron lên
vì khiếp sợ.

Tôi hỏi :

— Nhưng này, tôi xin hỏi anh:
tại sao anh không tìm cách giúp
đỗ Bertran, lại dễ cho hắn giết
con vật, rồi chết?

Hans vừa vươn vai một cách
buồn rầu trước khi ngủ, vừa đáp:

— Người bạn ạ, ngay ở địa vị
tôi nữa, sau khi đã trông thấy
những cảnh trong căn phòng
thẳng mai kia mà cứ việc sống ở
dời thì thực là không lịch sự. Mả
Bertran, thì hắn là người chồng.
Thôi chào, chúc anh ngủ ngon
giá.

RUDYARD KIPLING.

Bản dịch của THẾ-i Ě

THÀNH DẠY RĂNG : — không phải cẩn-tu, khi thay tháng mà đau
nung thi uống Bạch-phung rồi uống tiếp Song liệu điều kinh VŨ VĂN
VÂN rồi sẽ có thai ngay.

N.N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 7)

— Gìa được, vì tem ta có giá trị khắp
cả trong năm xứ Đông dương. Số mất
và cáo thán thì nên bảo đảm phong thư.

Người ta nói rằng dùn các đồ ăn bằng
xương rồng khô hay gỗ gai bay lá gói cũ
tới đặc lâm. Nếu thế có thật không?

— Có thể độc nấu để liền khai đồ
vào đồ ăn, nấu không độc thì cũng mất
ngon. Nhưng lá gói cũ người ta vẫn
thường đơn chưa thấy n i ai bị độc vì
thế baogờ.

Trương vũ Anh, Hanoi. — Hai người già
nhau, nhưng vì hoàn cảnh nên người dân
ông phải bỏ đi xa, người dân bà có nên tin
& tình yêu trung thành của mình mà sống
một đời có độc được không?

— Nên tin, nên biết chắc chắn người
dân ông sẽ trung thành với mình. Nhưng
tin đe mà chờ đợi ngày xum họp khi
người dân ông trở về, chờ việc gì lại
để phải sống suốt đời có độc?

HỢP TÁC XÃ của cựu sinh viên trường Mỹ-thuật

(Coopérative des anciens élèves de
l'Ecole des Beaux-Arts de l'Indochine)

Hội chính thức thành lập từ Novem
bre 1939 Trước khi ấy Hội đã hành
động hơn một năm. Trong hai năm trời
Hội đã thu một số tiền ngoài 4 vạn bạc
Đây là mấy con số tiền bán bút
tác phẩm của Hội viên đã bày ở Hội
Sở hay đã làm theo người ta đặt:

Mai 1938 đến Décembre 1938 7.180p
Janvier 1939 đến Octobre 1939

21.902p

Novembre 1939 đến Décembre 1939

2.897p

Janvier 1940 đến Avril 1940 3.648p

Công : 35.627p

Déembre 1939 đến Avril 1940
những tác phẩm đặt trước hiện
sắp làm xong 5.897p

Tổng công : 41.526

Số tiền ấy không nhỏ, nếu ta biết số
hội viên làm việc chỉ là 5 nhà mỹ thuật
có bốn chức nhà công nghệ giúp phu.
Sức sản xuất của hội có thể to hơn
nhều, nếu thêm nhiều hội viên làm
việc.

Mỗi vào hội phải là cựu sinh viên
lớp Mỹ Thuật Bông Dong. Phòng
trưng bày của Hội ở 123 Route Mandi
rine Hanoi. Những giờ mở cửa, ai vào
xem cũng được. Hiện đang bày nhiều
hết binh phong son.

CHEMISSETTES MAILLOT DE BAIN...

Các Ngài sành dẽ thích dùng vì ĐẸP và BỀN

Bán buôn tại hàng chính

PHÚC - LAI

87, Route de Hué — Hanoi

TÉL. 874

SÁCH MỚI

Lời Võ Thường Dùng

Nhiều lời võ thường dùng như bị bép ô, gõ và bóp lai đánh ngã.

Bắt dao, gậy, ba toong v. v. Hình vẽ rõ, rất dễ học. Giá Op.30

2) ĐÃ IN LẦN THỨ SÁU. CÓ THÊM BÀI THUỐC VÀ CÁCH CHỮA CHỨNG:

ĐƯƠNG GIAO-CẤU MÀ CHẾT NGAY ! ?

Lần trước đã thêm « Cách thử rắn khôn-khéo để tự chữa khỏi ngay các
bệnh Lâu v. v... »

đó là cuốn « NAM-NỮ BÍ-MẬT CHÍ-NAM » Chuyên dạy việc Vệ-sinh hòn-nhân
của Nam-Nữ...

Có nhiều bình vẽ rõ và bài thuốc đỡ dàng. Giá Op.50 Ng.-An-Nhân thuật (1)
Ở xa gởi mua cũ 2 cuộn mít lát giá có Op.10 (Contre remboursement là 1p.20)

Thơ và mandat để cho nhà xuất-bản:

« NHẬT - NAM THU - QUÂN 19 Hàng Điếu — Hanoi »

1. — Muốn biết rõ giá-trị của sách N.N.B.M.C.N. xem trang đầu số báo 206 (ra ngày 6-4-1940)

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, PHỐ HÀNG BỘNG LỜ — HANOI

Một nhà in tổ chức rất hoàn bộ, nhận in đủ các công việc: của các
công sở và tư-gia, in các thứ sách vở, báo chí, tiểu thuyết, factures,
reçus, cartes visites, invitations, faire part, cahier des charges, v. v. .

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — Hanoi

Một nhà in mới mở, dưới quyền giám-đốc của ông NGHIỆM-XUÂN
HUYỀN. Có nhiều chữ mới, và nhiều kiều chữ, công việc in mỹ-
thuật, nhanh chóng đúng hẹn. Giá phải chăng. Muốn về sau này khỏi
hối hận về giá cao hạ, in xấu đẹp, thì: Trước khi in bất cứ một
thứ gì, nhiều hay ít quý vị nên lai hỏi giá, xem mẫu và chữ của

NHÀ IN RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — Hanoi

RECUIEL DE PROBLÈMES D'ARITHMÉTIQUE D'ALGÈBRE & DE GÉOMÉTRIE AU DIPLÔME

(avec solutions raisonnées)

par PHÓ-ĐỨC-TỔ et VŨ-LAI-CHƯƠNG

PROFESSEURS AU LYCÉE DU PROTECTORAT

PRIX 0\$80

Frais d'envoi recommandé 0\$20

Librairie VĂN-LÂM, 33 Bd Francis Garnier, Hanoi

Phòng-tich và Phạm-phoug hay là đau dạ dày

THUỐC HAY NỒI TIẾNG KHẮP BỘNG-DƯUNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẨM ỐN THẬT LÂM.

Khi đây hơi, khí tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tèo, bụng vỗ
bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (vòi noài vò chua). Thường khi tức
bụng khó chịu, khi đau bụng nồi hén, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người
thường ngao ngán và mồi mệt, buồn bã chán tay, bị lão nâm sắc da vàng, da
đen. Còn nhiều chứng không kể xết. Mỗi lần lấy dể chịu hoặc khỏi
ngay. Liều một bát uống Op.25. Liều hai bát uống Op.50.

VŨ-DINH-TÂN, 61 Kim tiền năm 1926, 178 bis Lachtray, Haiphong

Đại-lý phái-hanh toàn tỉnh Hanoi: AN-HÀ, 13 Hàng Mã (Caivre) Hanoi

Đại-lý phái-hanh thấp Bông-dương: NAM-TÂN, 100 phố Bonnel, Haiphong

Có lịnh 100 đại-lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-ky, Cao-

biên và Lào có trao các biển trên.

CÔNG HIỆU VÀNG BỒN
Thuốc đau màng
óc gia-truyền
Thượng - Đức

NHỮNG NƠI CÓ BÁN
THUỐC NGỦI :

Hanoi : 15 Mission (gần nhà thờ lớn)
Haiphong : 37 Paul Doumer
Hadong : 25 Nguyễn-hữu-Đô và 34
Daviller.

Photho : 14 Rue de la Gare
Hôa-Blah : Lâm-khé, rue Phượng-Lâm

Vì có bệnh đau màng óc, nay người ta mờ, thực tia thuốc Aonam cũng có phương hay hoa thuốc khác, vì nếu mắc bệnh đau màng óc mà muốn khỏi chết, thì chỉ dùng thuốc. *Đau màng óc gia Truyền THƯỢNG-ĐỨC* là khỏi ngay. Thuốc này đã cứu được hàng vạn người, trước khi dùng không còn lo ngại gì là thứ thuốc không công hiệu. Nhiều người bị cảm hơi ngứa là bị đau màng óc dùng thuốc này chỉ 15 phút khỏi hẳn. Thuốc bán mỗi phong 1p.30, một hộp bốn phong 1p.00. Thuốc ngủi 1p.16 một lọ. (Tại phòng thuốc THƯỢNG-ĐỨC & 15 Mission Hanoi và 37 Paul Doumer Haiphong có biển không thuốc ngủi cho các người qua lại: muôn dùng ngay). Ở các tỉnh ai dùng đại lý bán thuốc Đau màng óc cũng có thuốc ngủi để biểu cho khách hàng. Ai muốn dùng xin viết thư về ngay và đề cho: THƯỢNG-ĐỨC 15 Mission Hanoi.

VÀI MÔN THUỐC
HAY KHÁC

BỒ-PHÒI: Dùng chữa các bệnh ho lâu năm, và để phòng bệnh lao rất công hiệu. Giá 1p.00 một hộp.

TUẤN-BỒ HUYẾT-HẢI: Chữa các cổ các bà máu xấu, kinh không đều, hành kinh đau bụng, người xanh sao gầy còm, ra khí hư, chỉ uống một hộp thấy đỡ. Mỗi hộp 1p.50, nếu muôn dùng thử một hộp xin tính giá đặc biệt 1p.00.

KINH-TIỀN TUY-TIỀN: Chữa thận hư, liệt-dương, tinh khí bất cố, giao hợp chóng xuất tinh. Mỗi hộp 1p.00.

LĨEU HOA HOÀN: Dùng chữa bệnh lậu, 1p.50 một lọ. Nhẹ 2 lọ nặng 4 lọ, chữa khoán không khỏi sẽ được hoàn lại tiền, giá từ 8p.00 đến 30p.00.

THƯỢNG-ĐỨC

15 phố nhà Chung (Miss on) - Hanoi
ĐẠI - LÝ :

HÀ-ĐỘNG : 25 Nguyễn-hữu-Đô, và 24 Daviller (trước cửa chợ) PHÚ-THỌ : 14 rue de la Gare, HÔA-BÌNH : Hiệu Lâm Khê phố Phượng Lâm, HAIPHONG : Võ-Tân 37 avenue Paul Doumer, BẮC-NINH : Vĩnh-Sinh 164 Rue Tiêu-ao, HẢI-DƯƠNG : Quang-Huy 25 Maréchal Foch, NHA-TRANG : Nguyễn-diễn-Tuyên Tailleur, THÀNH-HOÀ : Thái-Lai 72 Grand rue, HUẾ : Thach-n 43 Rue An-Cựu. TOU-RANE : Lê-công-Thành A. du Musée.

CÁC NGÀI MUỐN DÙNG :

CHEMISSETTE

MAILLOT DE BAIN

PULL-OVER LAINE

Xin tìm cho được áo có dấu hiệu

Cécé

Vì áo đó hoàn toàn đẹp
và dùng được rất bền lâu.

Một quyền địa dữ mới :

PHÚ-THỌ TỈNH BÌA-CHI

tác giả : PHẠM - XUÂN - BỘ

Kiêm bút Sơ-tây

Giá 1p.45. Tổng phát hành :

NAM-KÝ, 17, FRANCIS GARNIER

HANOI

« Được đọc một quyền sách nái về
quê của đất tò của một người đã
trải ở nơi ấy mấy năm ròng, soạn
theo phương-pháp khoa-học, xếp đặt
theo thứ tự hợp lý thì còn gì thô
vị bằng ».

NGUYỄN-QUANG-ĐÁNH

BÌNH DI-TINH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?

Người ta nói nhiều về bệnh Di-Tinh
lầm, khỏi phải nhắc nữa, các bạn
cũng biết bình-trạng và những tai hại
của bệnh ấy làm cầm-đỗi không biế
bao nhiêu đời của th-nh-n-én.

Tuy nguy hiểm, nhưng không phải là
không thể trị.

Nâng tập thể-dục, sống ngoài kh
síng, tránh những điều quá thích
thích đến dục-tinh, ăn uống điều-dò
là phương-pháp trị bệnh Di-Tinh
tốt nhất.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng
có tập thể-dục mà còn uống thuốc
Cố-linh Ich-tho-hoàn uỗ ngày, thì
cái kết-quả còn mau lẹ hơn nữa.

Dùng thuốc Cố-linh Ich-tho-hoàn,
các bạn được chắc chắn trị bệnh
Mộng-tinh được mau, và nếu bệnh
nặng đến Di-tinh bay Huot-tinh, dùng
nhieu lầm trong 5 hộp là thật may.

Cái hay của Cố-linh Ich-tho là ô
chỗ bình không bao giờ trở lị.

Một hộp 1p.06

Có bán khắp nơi và tại nhà thuốc :

VÕ ĐÌNH-DĂN
Chợ-lớn, Saigon, Phnom-Pênh
VAN-HOA
8, Canto-nais, Hanoi

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà tối kỳ ở cũ !

Muốn tối tươi nên giữ mau da !

HOA-KÝ RƯỢU CHỒI nên soa !

Dung-nhan lai thấy đậm-dà hơn xưa !

Vừa giòn hugết, lai vừa rắn cốt !

Về áo-an-trang đẹp tốt như không !

Ngày xuân càng đượm sắc hồng !

Càng tươi màu thắm, càng nồng tẩm yeu !

Giới thiệu ban gáy.

Bảo-Thị HỒNG-LOAN

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos
commandes les plus importantes ?

Adresses - vous à la

Manufacture CU GIOANH

68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL 525

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bông số nhà 81, nhà trong có ông lang Quất
hiện VŨ-DUY-THIỀN theo lối tò truyền không có mỏ cửa hàng
lòe loạt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại
khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất cẩn thận.

Có môn chữa lao khai rất hay, người dân bà phải bệnh sản
mòn ho dặng, sốt chiếu chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho
đơn không lấy tiền.

AI hỏi gì đề thư : VŨ-DUY-THIỀN
81, Phố Hàng Bông — HANOI

Muốn được khỏe mạnh

Sắc đặc thái quá rất làm hại sức khỏe, lại có đeo bệnh phong tinh (lận,
giang-mai, hắc-cam, hột-xoài, di-tinh, thiên-trụy). Các ngày đã chót chờ vội
chán nản, cần giữ vững lấy linh-thần vì nén tìn ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 — Route de Hué — Hanoi

mà chữa và uống thuốc không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp
được sức khỏe. Thuốc dễ uống không công pha, không hại sinh dục.
Thuốc lậu 1p.60 một hộp, uống một ngày ; giang-mai 1p.70 ; hắc-cam 1p.30 v.v..
Nhà thuốc còn chế nhiều thuốc thô sơ để chữa khí-hư, bạch-trọc, phòng
tich, dan dạ dày v.v...

Có dài-lý ở các tỉnh.

48, FERBLANTIER — HANOI

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khuya
khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng,
hoi thoái, bệnh abso có khi bị hành
nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây,
Nam không dứt, nên uống thuốc già
truyền của cụ Triệu Kế Long (uống
đèn lồng hắc hào). Thuốc đã嗽
đặng muôn ngàn người. Có 2 thứ
thứ 5p, và thứ 3p.50. Ở xa mua
thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassolign
Tandinh, Saigon

Trong

Thuốc quan
và xi - gà

MELIA

Hút êm đọng

và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

MỌI NHÀ CÓ MỘT CUỐN

Vua Quang Trung

dè chúng ta đọc những trận chiến-tranh oanh-liệt với những người anh-hùng cái-thể của dân tộc ta. Lịch sử tiêu thuyết do ông Phan-trần-Trúc soạn. Nhà in Lê Cường Hanoi xuất bản, in gần xong, giá 0p.50.

Lố Bước Sang Ngang

một tập thơ xxa nay chưa từng có, của thi sĩ Nguyễn-Bình. Nhà in Lê Cường in bằng giấy Offset gần xong, giá 0p.50.

Lan Hữu

Một cuốn tiểu thuyết lanh đã được khắp các bạn thanh niên tân tiến hoan nghênh, lại được cả các già đình hãy còn theo khuôn phép cũ, cũng thi nhau mua cho con cháu đọc. Tiểu thuyết của ông Nhượng Tống: một nhà văn; một nhà chính trị đã được quốc dân yêu mến từ lâu và nhớ mãi cho tới nay. Lan Hữu, đã có bán khắp các nơi giá 0p.50. Manda mua sách gửi cho Lê Cường 96 Route de Hué, Hanoi.

Mặt đẹp như xuân

MY-VIỆN

AMY 28, — HANG THAN 28 — HANOI

AI MỜ MỸ-VIỆN? HIỆU HỚT TÓC

Nên mua máy uốn tóc: 100p. — 200p. — 400p. — đến 1800p. — Máy điện Rayon Violet: 80p. — 150p. Máy sấy tóc: 25p. — 350p. — Máy uốn lông mi: 0p.90 — 12p.00 — Máy điện Massage (sóng nắn): 9p. — 45p. — 240p. Máy làm rã vú (ngực điện) 40p. — 380p. — Máy điện kẹp mũi thành dọc dừa 485p. — tondeuse điện: 70p. — Douche pulvérisante et bains de lumière 95p. — Bain facial vaporo lumineux: 250p. — Palvériseur điện 60p. — Vibro Masseur Standard 18p. — Kim uốn tóc thường: 1p.80 — 2p.80 — 9p.50 — Thuốc uốn tóc permanence: 1p. — 2p. — 3p. — Perma (fabrication américaine) làm lông mi dài cong Nếu mua máy, xin dây cách làm cần thận, chắc chắn. Amy đại-lý các máy sửa đẹp Pháp — Anh — Mỹ.

Inp. Thuy-Ký, Hanoi — Tel. 869

Le Gérant Nguyễn K. Hoàn

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao bồ-cốt, iắc-kè, Sâm, Nhung, Tầm-gửi cây giàn, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng hạ-thảo, và nhiều vị thuốc bồ quý giá theo trong bài thuốc Trường-sinh Gia-tragền chế luyện thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngọt tuyêt-trần, không có rượu thuốc, rượu bồ nào ngọt bằng. Uống rượu này ăn ngọt miêng, ngũ yến giắc, tinh-thần minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bồ tinh, sinh huyết, nhan sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suối đời mạnh khỏe trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người nào yếu đau như kè dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả: Những người đau móm khòi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tich, bệnh ho, hen, xuyễn, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng con mắt cũng vàng) bệnh tê thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu, ngũ không được, uên d-tint, mộng-tinh, thận hư, đau lưng, bồ hỏa, các ống giao-hợp yếu, các bà huyết sầu, kinh không điều, ra khí hư, những người đại-liện không đều, nước tiểu không trong uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.

CÁCH DÙNG: Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ (giá 0p.35) ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được. Mỗi chai rượu bồ nág đáng giá 3p.00, uống hết lại chè thêm rượu vào cho đến lúc nhai thì thôi. Nếu muốn đặc, morden tốt, ngâm thật nhiều bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (apéritif) rất quen, để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bồ, mà lại có đầy sức trừ được các bệnh như đái kẽ trên. Nếu chỉ cần ngọt rượu để uống được nhiều không say, không mệt, không bồ như đầu thì ngâm, thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phái lão ấu và người có thai đều dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bỏ bao sáp đi. Xin nhận kỹ hiệu phật 12 tay, có chánh-phủ chứng nhận kéo làm thuốc giả. Có biến sách Gia-Binh I-được và Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi linh-hóa giao-ngán đi các nơi.

Nhà thuốc Hồng - Khê

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt Nam đã được thương bộ-tinh vàng và bằng cấp bần khen. Nhà thuốc Hồng-Khê, xin nhận kỹ giấy hiệu phật 12 tay có chánh-phủ chứng nhận kéo làm thuốc giả. Có biến sách Gia-Binh I-được và Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi linh-hóa giao-ngán đi các nơi.